

BRÄNNPUNKTEN

Arkivexemplar

En av våra

utländska affärsvänner, en stor byggvarufirma i London, har delat ut till sin personal små kort med tänkvärda synpunkter på förhållandet mellan företagets anställda och dess kunder. Så här låter det:

"Vi kan bereda sysselsättning åt våra anställda endast så länge våra kunder köper våra produkter. Om försäljningen avstannar till följd av dålig kvalitet på våra produkter, slö och likgiltig behandling av kunderna, höga priser eller illa skötta leveranser, då avstannar hela verksamheten.

De som köper våra produkter är människor liksom vi själva. Om Ni, som läser detta, vore köpare, tror Ni då att Ni skulle köpa våra produkter, ifall dessa vore underhålliga på grund av slarv i tillverkningen eller om den service, som Ni hade rätt att vänta Er, inte vore vad den borde vara?

Varje anställd blir lidande, om kunderna har anledning till klagomål. En missbelåten kund kommer inte tillbaka.

Varje anställd är beroende av varje annan anställd och får svida för om kunden gör 'tummen ner' för våra produkter.

Vårt företags framtid ligger i händerna på var och en av oss."

I föregående nummer

sysslade vi på denna plats en del med begreppet *försäljning*, vilken betecknades som den centrala funktionen inom företaget. Det framhölls, att ett sådant synsätt förtydligar vår gemensamma målsättning: att på bästa sätt tillgodose kunden och hans behov. De här återgivna tankarna från våra London-vänner går ju i samma riktning. De omspanner hela raden av delfunktioner från produktion över kundbearbetning och service fram till distribution, alla lika nödvändiga, alla lika värda vår uppmärksamhet och omtanke, därför att de tjänar kunden.

Varje anställd

är av väsentlig betydelse för företagets framtid — att detta så starkt framhålls synes oss särskilt beaktansvärt. Det gör rent hus med den gamla föreställningen om individen som skälig betydelöshet, om hans oförmåga att göra vare sig till eller från.

Vi kommer här

osökt in på begreppet Public Relations, förkortat PR, detta amerikanska uttryck, som

har fått lika många tolkningar som uttolkare. En tolkning, som förefaller ganska självklar, är "publika relationer" — ord som båda förekommer i Svenska Akademiens ordlista över svenska språket — eller i fri översättning "förhållandet till omvärlden".

Nu gäller enligt all erfarenhet den satsen, att ett företags framgång på längre sikt är till stor del beroende av dess PR — utan goda PR blir det ingen riktig sådan framgång. Om ett företag, vars PR inte är tillfredsställande, tror sig kunna säkra sin framgång genom att anställa en PR-man och i övrigt låta allt bli vid det gamla, torde resultatet bli en besvikelse. PR är inte något, som en speciell man "sköter" — PR är i stället något, som ingen anställd kommer undan. Kanske skulle man rentav kunna säga, att PR-mannens främsta uppgift just är att få varje anställd att inse detta.

Det är nämligen så,

att varje åtgärd, som ett företag vidtar eller inte vidtar, får en PR-effekt, större eller mindre, positiv eller negativ, genom att den påverkar olika personers inställning till företaget.

Det intryck omvärlden får av ett företag bestäms sålunda av företagets tekniska, kommersiella och andra handlingar, lika väl som av dess ord, dess information om sig självt. På lång sikt bestäms intrycket förmodligen i högre grad av handlingarna än av orden. Om ord och handling stämmer överens, förstärker de varandras PR-effekt, förutsatt att informationen är korrekt. Ingen information i världen kan i längden rädda det som blir bristfälligt eller psykologiskt utfört.

Men alla ett företags handlingar och ord härrör ju från individer, och därmed är vi tillbaka vid utgångspunkten — det är på individerna, på varje enskild anställd allt ytterst beror.

Behöver det tilläggas, att det är PR-främjande handlingar och ord, som är önskvärda?

"Brännpunkten"

återfår med detta nummer det yttre utseende, som den hade från början. Vi har nog haft på känn, att ändringen för några år sedan till text också på fram- och baksidorna inte blev riktigt uppskattad, och hoppas därför, att steg tillbaka i själva verket är ett steg framåt.

Sedan återstår för den här gången bara att önska alla våra läsare

En Glad Påsk

Omslagsbilden: Intresset för Höganäs glaserade väggplattor — tillverkade vid Skrombergaverken — är stort både inom och utom landet. På den här visade s.k. Lorensborgsskyskrapan i Malmö är samtliga 392 balkongfronter klädda med stavklinker i svart glasyr.

UR INNEHÄLLET

Schakt Konsul upprustas för ökad lerbrytning —

"Brännpunktens" lokalkorr., sorterare Edv. Olsson, har besökt Skromberg-gruvan 3

Nya investeringar vid Höganäsbolaget

Glimtar från företagsnämnden... 7

100 000 kronor i belöningar till duktiga förslagsställare

80 förslag honorerades 1960 8

AB Industritegel, Helsingfors, jubilerar

Tjugo års verksamhet vid vårt finska dotterföretag fylld av dramatiska händelser 10

Höganäsbolaget håller på att avveckla sitt jordbruk

Två gårdar sålda, en utarrangerad 14

Stötcontrollerad järnvägs-transport

från Slip-Naxos till stålverk i Skottland 16

Historisk eld inledde ny epok vid Glasull

Nya TEL-anläggningen färdig... 16

Landshövdingen informeras

om Höganäsbolagets utveckling 19

Lönsparande —

en väg till god ekonomi med chans i lönsparlotteri 20

Fotbollsutbyte Höganäs-Lübeck

står på årets idrottsprogram 22

"BRÄNNPUNKTEN" Höganäskoncernens personaltidning

Ansvarig utgivare: B Wallgren
Redaktion: B Wallgren
R Engberg

Copyright:
Höganäs-Billesholms AB, Höganäs

EDVIN OLSSON:

Schakt Konsul i Skromberga

Schakt Konsul upprustas för en ökad lerbrytning

För sin tillverkning av klinker och plattor samt lerrör får Skrombergaverken huvudparten av sitt råmaterial från gruvan på orten — Schakt Konsul. Vid schaktet pågår modernisering bl.a. för att möta fabrikernas ökade behov av lera. "Brännpunktens" lokalkorrespondent — sorterare Edvin Olsson — har gjort ett besök under jord, och han berättar med en historisk återblick om Skromberga-gruvan av idag.

Förekomsten av stenkolk under den nordväst-skönska markytan har varit känd sedan sekler tillbaka i tiden. I skogarna och på slätterna mellan Ekeby kyrka och Boserups fideikommiss finns många bevis på att brytning av kol förekommit i de kryptgruvor (dagorter), som funnits där. Visserligen återstår av dessa sekelgamla gruvgångar inget annat än "sår" i markytan eller också en och annan igenrasad gång, som påminner om ett större dike. För att på lättaste sätt komma åt kolen har det

visat sig, att den genomgående tendensen varit att gräva sig in vid botten av en dalgång samt fortsätta in i den högre belägna höjdstreckningen, där kolen funnits endast några meter in.

Den kryptgruva, som ligger närmast Skrombergaverken, är belägen på Hultabacken i en skogsdunge mellan fabrikena och Folkets Park, där det f.ö. numera finns en ypperlig källa med det finaste vatten. Nere i Ekeby skog, norr om Ekeby station i närheten av det

numera nedlagda och rivna schakter "Försvaret", finns fragment av ett flertal gamla krypgruvor.

Det var troligen förekomsten av dessa gruvöppningar, som kom några personer att spekulera i gruvbrytning i mera avancerad skala i Skromberga-trakten och som så småningom kom att bli upphovet till en industri av ganska stor omfattning, där dock kolet numera är en biprodukt. För att komma åt kolet sänktes på olika platser ett antal schakt, av vilka kan nämnas "Carl I" och "Carl II", "Kristina", "Maria" samt "Försvaret" och "Sjöcrona", vilka samtliga är nedlagda. I dag uppfordras kol och lera endast i Schakt Konsul, som kommer att byggas ut och moderniseras. Det arbete, som nu pågår med bl.a. tak över hela gamsen, kommer inte att avslutas, förrän allt är komplett.

Ett gruvbesök tar bort fördomar

Den som är fullkomlig novis i vad det gäller gruvarbete och förhållandena i en gruva tänker sig ofta detta arbete som något hemskt, mörkt som i graven, med gruvgångar som är så låga, att man får krypa på händer och fötter för att komma till arbetsplatserna och med vattnet forsande ner från taket.

Inget kan vara mera verklighetsfrämmande, när det gäller Skromberga gruva. Där finns fina cykelbanor, som överlag är försedda med el-belysning i form av lysrör, och en takhöjd varierande mellan 2 och 4 meter. Inne på själva arbetsplatserna finns förstås inget el-ljus, men varje arbetare har sitt eget el-batteri med sig, och den belysning, som han får från lampen på gruvhjälm, räcker så att han kan klara sig.

När "Brännpunktens" medarbetare iklädd nödig gruvutrustning och med bl.a. överingenjör M Smedberg som ciceron i förra månaden embarkerade en av de två gruvbussarna, som star till arbetarnas förfogande, var vädret ovan jord disigt, och termometern visade omkring 3 plusgrader. Således en gråkall och rugig varvinterdag. Bussfärden omkring 2 km var snabbt undanstökad, och det var ingen svårighet att ta sig ner i gruvan utan att anfira hissar, som brukligt är i andra gruvor. Man har nämligen gangförbindelse genom en lutande transportväg. I början var det lagt till tak, men ju längre in man kom, desto högre var det till det valvliknande taket, som på sina håll antog kupolliknande former. Luftens temperatur var idealisk — omkring : 8 .

I början var det ganska tyst. Men länge skulle inte denna rogivande tystnad vara. Fran en av sidogångarna (orterna) hördes ett intensivt knatter. Ett litet ljussken syntes, och vi stötte på den förste gruvarbetaren. Det var Kurt Brodén, som med hjälp av en kilmaskin plockade ner lera från ortens sidoväggar. Höjden till tak, där han arbetade, var omkring 3,5 meter, och fördelningen av fyndigheten var 60 å 70 cm kol samt ca 100 cm ljus och ca 200 cm mörk lera. I vissa områden är den mörka lera den rikligast förekommande, medan i andra den ljusa helt dominerar. Det är

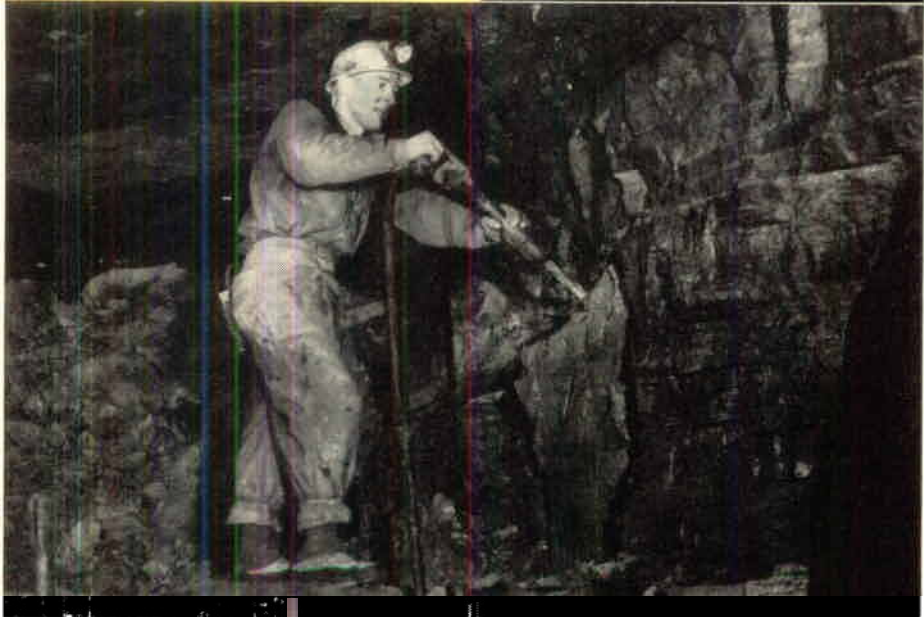

Erik Hansson har många års erfarenhet som gruvkarl. Här arbetar han med sin tryckluft-drivna kolphuggningsmaskin.

Högt till taket har Hans Bertram i sin ort, där han skyfflar ut kol från den övre flötsen. Han har i många år haft brottning som fritidsintresse och varit brottarbas i Kågeröd.

Kurt Brodén kilar ner lera från ortens sidovägg. Han har tidigare arbetat i fabriken men gillar faktiskt gruvarbetet bättre.

den ljusa leran, som bryts i större mängd. Den användes till gula golvplattor och till alla glaserade klinker, medan den mörka leran användes för bruna golvplattor och rör.

Gruvarbetarna trivs

Brodén trivs med sitt arbete och lovordar bl.a. den nya typ av skyfflar av aluminium, som varit i användning omkring ett halvar och som endast väger hälften så mycket som tidigare använda. Han har en gång varit anställd i fabriken, men en återgång dit skulle han för sin del inte riktigt tycka om: den kortare arbetstiden och det friare arbetet är motiven härför. Liknande synpunkter anfördes av bl.a. förhandlare Stig Andersson och gruvarbetarveteranen Ernst Jönsson. Den sistnämnde har 40 gruvarbetarar bakom sig, och på var fråga, om han kunde tänka sig fabriksarbete, blev svaret: Nej inte efter så många år här nere. Men skall ni stå här längre och hindra mig i arbetet, kommer jag att begära skadestånd, skämtade Jönsson. Inför detta hot fann vi för gott att retirera till något lugnare marker, närmare bestämt en av arbetarnas små matsalar. Där var det tack vare el-kaminer vanlig rumstemperatur, således varmt och gott.

Den framtida brytningen

Under den lilla pausen i matsalen berättade överingen Smedberg om den framtida brytningen vid Skrombergagruvan.

För att tillgodose fabrikenas ökade tillverkning av golvplattor och andra keramiska varor måste vi också öka produktionen i gruvan. Vi bryter för närvarande omkring 50 000 ton lera och 12 000 ton kol arligen men givet är, att dessa rönkal kan komma att stiga avsevärt. För att öka brytningen kommer ett dagbrott att öppnas omkring 1 000 m norr om fabriken. Förhandlingar om markköp pågår. På denna mark ligger brytvärd lera så nära under markytan, att det är tekniska svår-

Ekebypojken Hugo Hansson med 60 år på nacken är en av veteranerna i Skromberga gruva. God jägare som han är tillbringar han ofta fritiden på sina jaktmarker.

Nedan t.v. Alla gruvarbetare vet, hur viktigt det är att följa säkerhetsföreskrifterna. Tore Billsten bidrar till säkerheten genom bergförankring enligt Root-Bolling-metoden. — Nedan f.h. Artikelförfattaren Edvin Olsson har kommit i sakkunnigt sällskap i en av de underjordiska matsalarna. Fr.v. ing. Z. Pilch, gruvarbetare och underhandlare Stig Andersson, Edvin Olsson, gruvfogde Harald Ericsson, 1:e gruvfogde Folke Ågren och överingen M. Smedberg.

igheter med underjordsbrytning. Längre ner än till ca 10 m djup torde det inte löna sig att gå med dagbrott. Hur fort vi kan starta det blivande dagbrottet beror helt och hållet på hur fort förhandlingarna med markägarna kan genomföras. Men nog bör det bli inom de närmaste två åren.

Den nuvarande hänglinbanan försvinner inom en snar framtid — den avskäres av den blivande fabriksbyggnaden — och vi går i stället in för biltransporter. Ett större område, beläget mellan nuvarande lerhögar och Gruvhusen, skall beläggas med asfalt. Lagringen av leran på ett hårt underlag kommer att underlätta transporter och lastning.

Så lämnade vi matsalen, som inom parentes sagt ligger — på betryggande djup — under samhällets soptömningsplats, och begav oss på nytt ut i labyrintherna. Åt vilket väderstreck vi gick är oklart. Men en bit från matsalen träffade vi Tore Billsten, som dag ut och dag in har fullt arbete att förankra taket med bergbult och på så sätt förhindra ras. Bergförankringen utföres på så sätt, att Billsten snedborrar hål i taket, driver in 1,5 m bultar med expanderhylsor och sedan skruvar på en underläggsbricka, på vilken monterats utrangerade gruvräls eller andra bitar av järn. Genom denna förankring blir taket lika stabilt, som om det aldrig brutits ut leror och kol i jordens innandömen. Innan bergförankringen infördes, stämpades alla tak upp med trästolpar (props), men eftersom trä i en gruva har kort livslängd, blev detta förfaringssätt inte bara arbetskrävande utan också dyrbart.

Förkastningar arbetskrävande

En bit från Billstens tillfälliga arbetsplats dirigerades vi in till den första typiska förkastningslinjen. Kolflötsen, som tidigare funnits i taket eller kanske rättare sagt längst upp, kom genom förkastningen att återfinnas i nivå med gruvgångarnas golvyta. I de fall förkastningen har en avsevärd höjd, kan det

Agne Olsson, en gång tungviktsankare i Ekeby Brottarklubb, kontrollerar, att vagnarna håller rätta kvaliteter och kvantiteter, innan de tippas i respektive fickor.

Medelst hänglinbana transporteras leran ut på lagerhögarna. Här skickar Nils Persson iväg en korg med ljusa lera.

Kai Nilsson dirigerar tomvagnarna tillbaka till gruvan. Han belönades förra året för förbättringsförslaget "automatisk spolning av gruvvagnshjul".

Arbetsstyrkan i gruvan 39 man

Den sammanlagda arbetsstyrkan i gruvan är 39 man, varav flertalet är upplastare, dvs. bryter kol och lera, som de lastar i vagnar och kör ut till linbanan. Vidare finns det vägarbetare, som utför spårläggning, samt bergförankrare och linbanepersonal. Det finns således skiftande sysselsättningar även i en gruva.

När man ser de väldiga lerhögarna, som ligger mellan Schakt Konsul och fabrikena, förundrar man sig över att sådana mängder kan tas upp ur jordens inandömen. Men dessa intryck försvinner, när man tagit sig en titt på lerförekommerna nere i gruvan. Här är lera i stora mängder. Visserligen töms gruvan på 300—350 000 kg kol och lera samt ofyndigt berg varje arbetsdag, men mycket lämnas kvar som pelare, för att inte ras och sättningar normalt skall uppstå.

Men finns det stora mängder leror, så finns det ännu mera vatten, som skall pumpas upp ur gruvan, för att brytningsarbetet skall kunna fortgå. Enligt gjorda beräkningar pumpas det upp omkring 3 000 l i minuten eller 180 000 l i timman, vilket betyder, att det på ett dygn kommer upp lika mycket vatten, som åtgår för hela Skrombergas befolkning under tre—fyra månader eller över 4,3 milj. liter.

Eftersom utflykten till gruvarbetarnas arbetsplatser påbörjades vid Schakt Konsul, avslutades den givetvis på samma plats. Schaktet är beläget omkring 600 m sydost om Skrombergaverkens mittpunkt och har i nuvarande stund en lika lång linbana, vilken som nämnts försvinner om något år. Till schaktet, som är omkring 25 meter djupt och där uppföringsriden är 20 sek. per lass, kommer kol och lera på den underjordiska banan. Denna har en längd av ca 2 500 m.

Vid uppföringen, som är helautomatiserad, tas kol- och lerlassen emot av Agne Olsson, som kontrollerar, att vagnarna håller rätta kvantiteter och kvaliteter. Den ljusa och den mörka leran får nämligen inte blandas, och berget skall tippas i därför avsedd ficka, varifrån det körs upp på berghögarna med bil. Sedan Agne tippat kol och leror i därför avsedda krossar (såväl kol som leror krossas till den mest lämpade storleken), tas tomvagnarna om hand av Harry Olsson, som vidarebefordrar dem tillbaka till gruvan. Sista instansen i det långa arbetsprogrammet utgöres av "tapparna" Bengt Larsson och Å Truedsson, som fyller linbanekorgarna och sänder dem ut på linbanan. Därmed är den första arbetsprocessen avslutad.

En ny tar vid, när leran har lagrats tillräckligt länge. Den nya processen ombesörjes vid fabriksdriften, som från Schakt Konsul får huvudparten av råmaterialet för tillverkning av de golvplattor, glaserade klinker och rör av olika slag, som verksamt bidragit till att göra Höganäsbolagets namn känt över så gott som hela världen.

Edvin Olsson

Nya INVESTERINGAR vid Höganäsbolaget

I nr 3/1960 av "Brännpunkten" redogjorde vi för Höganäsbolagets framtidsplanering och om de investeringar, som styrelsen beviljade anslag till i september. På företagsnämndens fjärde sammanträde förra året meddelade dir. E. Olsson, att styrelsen beslutat om ytterligare investeringar. Medel har sålunda beviljats för ett nytt järnsvampsverk i Höganäs. Anläggningen omfattar i detta byggnadsskede bl.a. en tunnelugn. I Skromberga skall uppföras en ny fabrik för tillverkning av klinker. I denna installeras i första etappen en tunnelugn. Båda dessa arbeten avses påbörjade under 1961 och beräknas vara färdiga 1963.

Vidare har Styrelsen beslutat, att den för AB Höganäs Plastprodukter beviljade avdelningen för tillverkning av polyesterrör skall förläggas till Höganäs. Mera därom på s. 9.

✱

På nämndssammanträdet, som hölls på Stadshotellet i Höganäs den 21 december, var ordföranden, dir. Olov Herneryd, förhindrad närvara. Vice ordföranden, pressare Egon Jönsson, förde ordförandeklubban med van hand.

✱

Försäljningsdirektören Viggo Terling, som inte tillhör nämnden men som är permanent

gäst på nämndssammanträdena, lämnade sedvanlig konjunktur- och marknadsöversikt.

Som avslutning framhöll han, att förutsättningarna för den långtidsprognos, som gjordes upp i september, inte har ändrats. Vi hoppas därför kunna följa den beräknade utvecklingen under 1961 och även för de närmast följande åren. I den hårda konkurrens, som vi kan vänta, blir det emellertid nödvändigt att effektivisera försäljningen, vilket kommer att ske bl.a. genom personalförstärkningar. Av samma skäl måste vi på forsknings- och produktionsidan sträva efter att få fram goda kvaliteter till konkurrenskraftiga priser. Genom de vidare marknader, som öppnas, ökas emellertid inte bara våra exportmöjligheter, utan vi får även räkna med en ökad konkurrens på hemmamarknaden. Kampen blir hård på 60-talets marknad, som av många — säkerligen med rätta — karakteriseras som en över-skottsmarknad, slutade dir. Terling.

✱

Av produktionsrapporten för gruvdriften framgick, att i Höganäs gruva pågår en planmässig återgång mot schaktet med tanke på den planerade framtida nedläggningen av brytningen.

I Bjuvs gruva vidtogs tidigare meddelade åtgärder i syfte att möta de skärpta krav, som

kommer att ställas på chamottekvaliteter. Sorteringsverket beräknas bli klart på efter-sommaren 1961.

✱

För produktionen av eldfast tegel i Höganäs rapporterades ökning för såväl Silika- och chamotte- som specialtegel. Tillverkningen av murbruk följer den genomsnittliga tendensen. En markant produktionsökning kan noteras för syrafasta produkter.

✱

Bjuvsverken redovisade tillverkning med maximal produktion under nuvarande omständigheter. Överingenjör Bengt Aggeryd tackade arbetarna för deras beredvillighet att lämna sin medverkan utöver ordinarie arbetstid.

✱

För behandling av hela rörproblemet från råmaterialet till slutprodukten har en särskild rörkommitté tillsatts. Syftet är att få fram ännu bättre glaserade lerrör. Medel har beviljats för en försöksanläggning för att genom-arbeta berednings-, pressnings- och putsnings-problemen. Kopplingsfrågan bearbetas också, och diverse försök är igång.

✱

I huvudsak på grund av brist på lagerplats har det inte ansetts nödvändigt att forcera tillverkningen av Askoplatlor. Stora order finns emellertid, men dessa kommer att ut-tagas först under våren.

✱

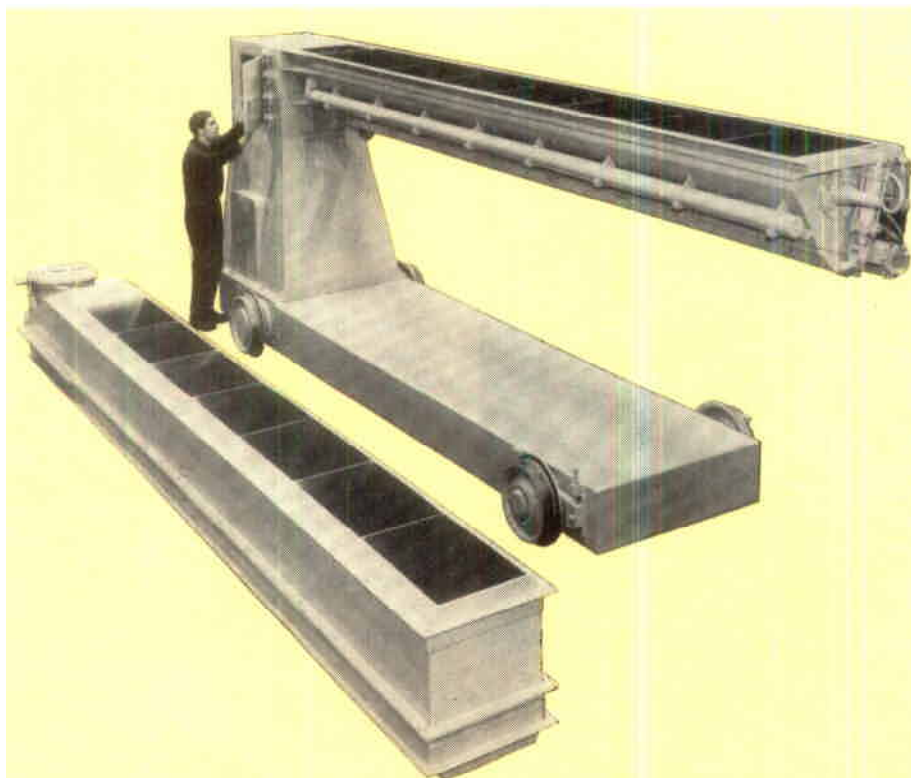
Produktionen av järnsvamp och järnpulver översteg under fjolåret väsentligt prognoserna. För att kunna klara beräknad ytterligare ökad efterfrågan under 1961 räknar man för järnsvampen med att få disponera halva ugnen i fabrik V och för järnpulver med att få vissa leveranser utförda från Riverton.

✱

Från Verkstadsavdelningen rapporterades full beläggning i maskinverkstaden. Bland mera uppmärksammade leveranser kan näm-nas centrifug- och införingsvagn för tillverk-nings av förspända betongrör levererad till Rumänien. Vårt Konstruktionskontor har svarat för konstruktionen efter kundens rikt-linjer. Vidare har tillverkats en tidningspress, som består av inte mindre än ca 3 000 detaljer i 354 varianter.

✱

Gjuteriet har mycket god orderingång med ökade leveranstider. I början av april instal-leras en ny torkugn, och därmed elimineras de svårigheter, som för närvarande råder vid torkning av formarna. Snickeriverkstaden har överfull beläggning för tillverkning av trä-formar för specialtegel. Fem läringar utbildas till formsnickare underställda särskild in-struktör.

En centrifug- och införingsvagn för tillverkning av förspända betongrör levererad till Rumänien ingår i Verkstadsavdelningens i Höganäs mera uppmärksammade leveranser på senaste tiden. Vårt Konstruktionskontor har gjort konstruktionen efter kundens riktlinjer. Filare Lennart Sträng är här i färd med slutmontaget på införingsvagnen.

100 000 kronor

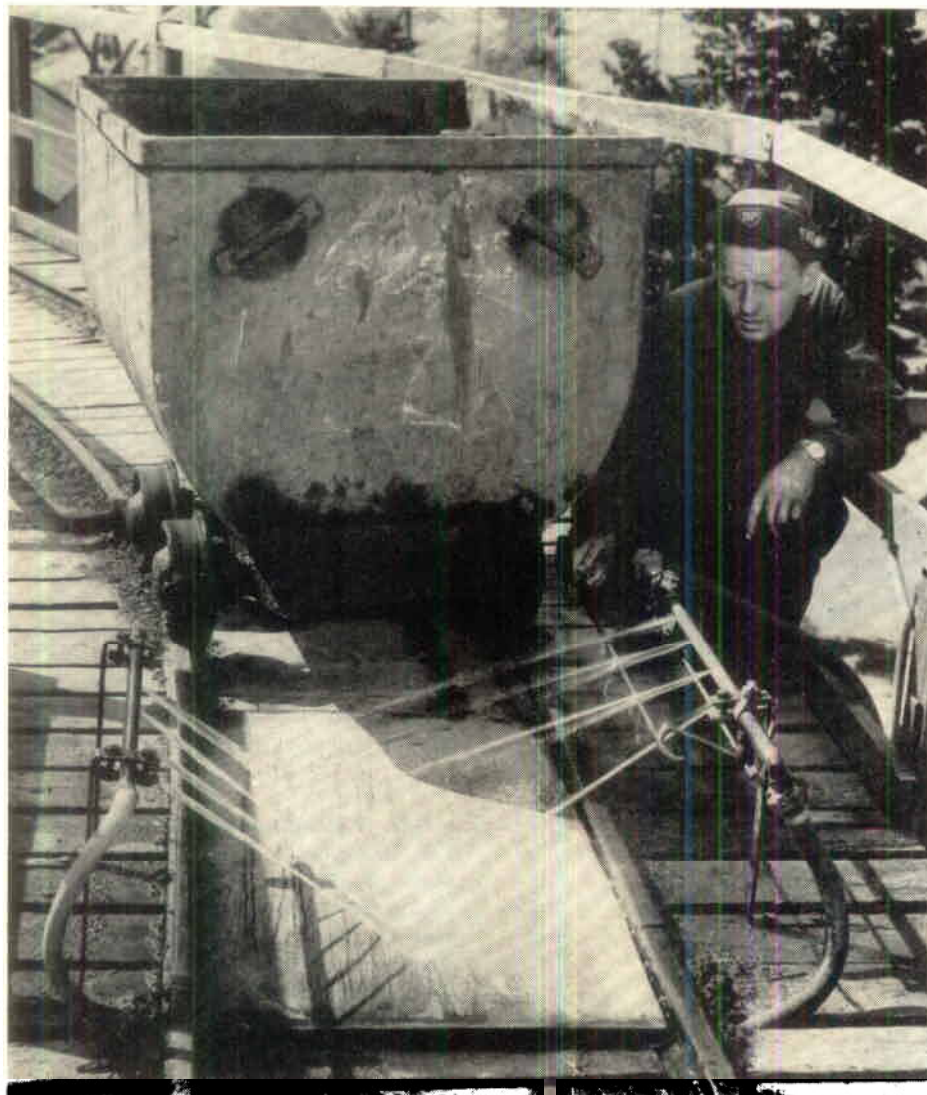
i belöningar till duktiga förslagsställare

Sexton års förslagsverksamhet kan nu redovisas inom Höganäsconcernen, och i nästa förslagsrond kommer belöningssumman 100 000 kronor säkerligen att passeras. Man är nu uppe i exakt 99 715 kronor.

Intresset för denna verksamhet visade under 1960 en glädjande ökning med 80 belöna-

de förslag mot 63 föregående år. Procentuellt största öksningen hade Glasullsbolaget i Billesholm med 16 förslag mot 7 under 1959. Höganäsbolaget ökade från 27 till 41 förslag, medan Slip-Naxos minskade från 29 till 23 förslag. Den sammanlagda belöningssumman var i fjol 7 810 kronor.

Bland fjolårets 80 belönade förbättringsförslag var "automatisk spolning av gruvvagnshjul", som "uppfinnaren", gruvarbetare Kai Nilsson vid Skromberga gruva här demonstrerar.

Forts. fr. föreg. sida

Förslagskommittén framlade 27 förslag, vilket var en god slutspurt på förra årets förslagsverksamhet. För denna redogöres närmare ovan på denna sida. Företagsnämnden följde över hela linjen förslagskommitténs rekommendationer till belöningar, som utbetalades

i god tid före jul och som blev välkomna extra julkalappspengar.

Som ny medlem i nämnden för tjänstemännen anmäldes korrespondent Stig Svensson, som avlöser Åke Engmark. Till suppleant har valts ingenjör Åke Schönhult.

Innan man flyttade över till det läckra

Här redovisas de senast belönade förslagsställarna:

Höganäsbolaget

Höganäsverken: Verkstadsavdelningen: Uppmärksare John Jensen — skärningsmallar för tillverkning av grenrör av lergods; filare Lennart Sträng — oljesil till motorlok "Orenstein & Koppel" och strypventil till broms på gruvspel; montör Sture Ljung — utlösingsdetalj för skoplås på grävmaskin, säkerhetslås på korgar för linbana och putsapparat för borttagning av knastar i lerrör. Transportkontoret: Chaufför Erik Hansson — anordning för borttagning av flakstolpe på lastbil.

Bjuvsverken: Reparator Gustaf Dahlström — stämplhållare till Kniehebelpressarna; reparatör Hugo Roth — hjälpverktyg för utbyte av slaglister i prallmühle; sättnare Gösta Ström — hållare för kvistmasseskivor; pressare Bo Truedsson — låsanordning vid inprovning av verktyg för tegel.

Skrombergaverken: Fabriksarbetarna Erik Johansson och Gerhard Wendel — ändring av chamottegrynnedsläpp i tunnelugn I; fabriksarbetare Henry Nilsson — transportband, förbättring vid rensning av lerbingar samt utsagningsanordning vid rensning av lerbingar, samtliga förslag för undvikande av damm.

Skromberga gruva: Gruvarbetare Kai Nilsson — automatisk spolning av gruvvagnshjul med reglerbar vattenstråle.

Glasullsbolaget

Stapelmaskinist Helmut Schwein — renslucka på stapelmaskin och inställning av flöjlar på d:o; reparatör Kaj Ström — nysthållare vid symaskin; chaufför Ragnar Magnusson — rädda vid glastransportör; platinamakare Gunnar Sjöberg — medbringaredubb för svarv; skivpackare John Nilsson — demontering av använda slunghuvuden; reparatör Klas Nilsson — pedal för skålmaskin.

Slip-Naxos

Västervik: Pressare Tage Karlsson — anordning vid segmentform; hållslipare Gustav Karlsson — förfarande vid kantning av reglerskiva; montör Daniel Karlsson — anordning för kontroll av oljenivå; svarvare Leo Josefsson — svarvfixtur.

Baskarp: Manufakturingsarbetare Oskar Bratt — anordning vid stämpletryck; rullmaskinskötare Folke Björnell — ledvals vid nedtagningen; strömaskinskötare Karl Andersson — anordning för uppsträckning av pappersbana.

R.E.

julbordet, framförde chaufför Allan Andersson arbetarpartens tack för den värdefulla information, som lämnats inom nämnden, och tackade för det gångna året. Ordföranden tackade för maten, och man utväxlade jul- och nyårshälsningar.

R.E.

Höganäs polyesterrör har stora fördelar, då det gäller avloppsledningar, som skall mynna ut i havet. Rören är lätta och har lång bygglängd, varigenom nedläggningen blir enkel. På bilden är det fråga om en plaströrledning, som skall mynna 400 m från stranden.

HÖGANÄSPLAST flyttar sin verksamhet från Lomma till Höganäs

AB Höganäs Plastprodukters verksamhet, som bedrivs i Slip-Naxos' gamla lokaler i Lomma, skall under de närmaste åren överflyttas till Höganäs. Överflyttningen beräknar man slutföra under åren 1961—1964. Under en viss period kommer sålunda verksamheten att bedrivas på båda platserna. Platschefen i Lomma, överingenjör Egon Rydell, berättar om bakgrunden till överflyttningen, fördelarna med denna och berörda parter syn på saken.

—När det stod klart, att det befintliga tomtområdet i Lomma inte var tillräckligt stort på längre sikt och att större investeringar erfordrades, beslöt koncernledningen, att all framtida utbyggnad skall ske i Höganäs, där ca 40 000 m² tomt står till förfogande, vilket torde räcka under överskådlig tid.

Fördelarna med en överflyttning till Höganäs ligger även däri att moderbolagets befintliga hjälpavdelningar kan utnyttjas, varför nya sådana inte behöver inrättas efter hand som produktionen ökar. Bättre kontakt skapas mellan produktionen å den ena sidan och med försäljningen samt forskningen å den andra. Vidare kan effektivare produktion och interna transporter påräknas i tidsenligare lokaler i Höganäs.

Redan i höst börjar överflyttningen, och schemat för denna medför, att produktionen under en övergångstid kommer att ske på båda ställena. Samarbetet mellan Bolaget och myndigheterna i Lomma har varit utmärkt.

Byggnaderna i Lomma kommer troligen att säljas senare.

Fabriken i Lomma är som bekant inrymd i Naxos' gamla lokaler, där ca 70 arbetare sysselsättes, fortsätter överingenjör Rydell. Fullt utbyggd kan den nya fabriken i Höganäs komma att ta 120 man. Rationella metoder gör ju, att antalet anställda inte ökas i takt med utvidgningen. 15—20 tjänstemän liksom nu torde erfordras.

Stor del av personalen följer med till Höganäs

Vi har haft förhandlingar med personalen, och en mycket stor del synes vara beredd att flytta med till Höganäs. Några av de anställda inträder under tiden i pensionsåldern och stannar, några kvinnliga arbetare följer väl med endast om de är gifta med flyttande anställda. För övrigt har vi ett antal resemonter, vilka även efter överflyttningen kan bo kvar i Lomma. I Höganäs har myndigheterna lovat att göra allt för att ordna bostadsfrågan. Särskilt yngre arbetare, som tänker gifta sig, hoppas på den lösningen. Alla parter tycks vara glada över att besked kunnat lämnas i så god tid.

En ny fabrik uppföres i Höganäs under 1961 för tillverkning av polyesterrör samt pressning av polyesterprodukter. Befintliga maskiner kommer att mot slutet av året flyttas till Höganäs, och en del nya inmonteras. Som ett led i det ursprungliga tillverkningsprogrammet för rör och keramisk apparatur av plast upptogs under år 1958 tillverkning av glasfiberarmerade polyesterrör. Med hänsyn

till den utrymmeskrävande karaktären hos tillverkningen — om denna skall drivas rationellt — fordras preliminärt beräknat tre gånger så stor yta, som vi för närvarande förfogar över.

Häri inräknas då avdelning för efterbearbetning, provning samt en kortare tids upplagring. Med tanke på de stora rörlängderna och speciellt vid större dimensioner måste också transport- och hanteringsproblemen tidsenligt lösas.

Det är emellertid inte enbart tal om rårör vid rörledningar utan även om anslutningsdelar, böjar, grenrör och förbindelseelement, vilka måste tillverkas på tidsenligt sätt. Allt detta kräver utrymmen. Polyesterrörstillverkningen sker för närvarande i tre maskiner, som täcker hela det aktuella dimensionsområdet 150—1 500 mm.

Med rörtillverkningen följer också en avdelning för montage- och entreprenadverksamhet. Dess geografiska läge spelar inte så stor roll, då verksamheten alltid är förlagd utanför fabriken, varför denna avdelning utan olägenhet kan delas. Den kommer att verka som en utjämnande och — skulle vi tro — friktionsminskande faktor i samband med överflyttning av personal till Höganäs.

För närvarande kan inte den inbördes tidsordningen för övriga avdelningars överflyttning förutses, i synnerhet som utveckling av nya produkter kommer att pågå även under flyttperioden. Dock hyser vi goda förhoppningar om att det hela skall kunna ordnas i bästa samförstånd, framhåller överingenjör Rydell.

20

20

AB

INDUSTRITEGEL

jubilerar

20 års verksamhet för
vårt finska dotterföretag
fyllda av dramatiska
händelser

20

20

För försäljningen av Höganäsbolagets keramiska produkter på den finska marknaden svarar sedan två decennier tillbaka dotterföretaget AB Industritegel i Helsingfors. Broderlandet Finland har under denna tid till följd av sitt geografiska läge varit indraget i många dramatiska världshändelser, som satt sina spår också hos vårt finska dotterföretag.

När Höganäs-Billesholms Aktiebolag i slutet av år 1940 beslöt att, liksom i de övriga skandinaviska länderna, upprätta ett dotterbolag för försäljning av sina produkter i Finland, var det inte något okänt företag, som presenterade sig på marknaden. Under många decennier hade bolagets tidigare ombud — Oy Julius Tallberg Ab och Oy Algol Ab — arbetat in begreppet Höganäs hos sin finska kundkrets. Och det var ett gott arbete man hade gjort. Namnet Höganäs var så känt, att det användes för eldfast tegel överhuvudtaget, och nästan $\frac{4}{5}$ av landets behov täcktes av Höganäsbolaget.

Modern anläggning i Makslahti förlorades i Moskvafreden 1940

När Industritegel sedan startades, hade konjunkturen undergått en betydlig försämring. Andra världskriget hade även drabbat Finland. Den stramare livsföringen och framförallt valutabristen hindrade all import av material, som något så när kunde framställas i det egna landet, och tyvärr drabbade restriktionerna särskilt kraftigt Höganäsbolagets produkter. Det var således under synnerligen dystra utsikter det nya dotterbolaget började sin verksamhet. Dessutom hade fabriken i Makslahti, en modern anläggning, som skulle utgöra ryggraden i vår försäljning, förlorats, när Karelska näset efter Moskvafreden 1940 avträdde till Sovjetunionen.

Omedelbart efter starten i juni 1941 inkallades samtliga manliga anställda i firman till fronttjänst, och 10 dagar senare utbröt kriget igen. Verksamheten i firman avstannade emellertid inte. Fru Luther övertog ledningen av firman och innehade den, tills disponent Olav Luther på sommaren 1942 erhöll en kommentering till hemmafronten. Verksamheten hade pågått hela tiden, bl.a. levererade vi allt eldfast tegel till den under byggnad varande masugnsanläggningen, som uppfördes av Oy Vuoksenniska Ab i Åbo. Bristen på svensk valuta var under vissa perioder så stor, att vi endast under stora svårigheter och efter otaliga avslag erhöll nödvändiga licenser. När importen från moderbolaget var svårast, erhöll vi representationen för Veitscher Magnesitwerke AG, en förbindelse som blev av stort värde för oss och hjälpte till att utvidga vår verksamhet, samtidigt som försäljningen av magnesitmaterial gav oss ytterligare inkomster.

Under dessa krigsår återupptogs tillverkningen av Amfibolitegel i mindre skala i en hyrd avdelning hos Arabia. Det var meningen att Makslahtifabriken skulle återuppbyggas och tillverkningen av chammottegel fortsättas. När finnarna återerövrade de i vinterkriget förlorade områdena, påbörjades i Makslahti en försiktig återuppbyggnadsverksamhet, som emellertid avbröts så snart krigslyckan vände. När därför Moskvafreden på hösten 1944 avslutade vårt krig, måste alla planer på en egen fabrik i Finland definitivt skrinläggas. Vi började se oss om efter sådana produkter, som

Disp. Olav Luther, chef för AB Industritegel alltsedan starten för tjugo år sedan.

tillverkades inom landet och var okänsliga för valutabristen, och därmed började vårt samarbete med Arabia, som pågått sedan dess.

Import från Höganäs klarades mest genom skattkammarväxlar

Med fredsslutet återvände även de inkallade tjänstemännen, och ett normalt liv, trodde man, kunde fortsätta. Finland hade mycket arbete på sitt program, nya industrier måste skapas för att landet skulle kunna genomföra sina skadeståndsleveranser till Sovjetunionen och de gamla, utslitna industrianläggningarna förnyas och ersättas. Även vi fick nya arbetsuppgifter, dock utan att varken valutakontingenten höjdes eller vår import på annat sätt hjälptes. Det gällde bara att vara uppfinningsrik och snabb för att finna de rätta kanalerna för en utvidgad verksamhet. Ända fram till Koreakrisen och ännu efter denna klarades importen från Höganäs nästan enbart med skattkammarväxlar och kompensationsaffärer. Ett exempel på de senare kan nämnas. För att vårt land skulle kunna tillföras magnesitmaterial från Österrike, måste först en lämp-

lig exportör av ekorrsinn från Finland till Norge uppsökas. Sedan sökte vi i Norge efter en firma, som var villig att leverera fiskleverolja till Österrike, och när detta var klart, kunde man eventuellt få den efterlängtrade magnesitlicensen. Och märk väl. Alla dessa kontakter måste vi själva skaffa, då det var långt före den tid då de s.k. switchaffärerna blev moderna.

Vi ha under dessa besvärliga år skaffat många kontakter med firmor i andra länder, vilka tidvis kunnat hjälpa oss med leveranser. Vi har representerat tyska, engelska och danska konkurrenter till vårt moderbolag, allt bara för att kunna ha någonting att sälja och därigenom leva vidare. Det heter, att nöden inte har någon lag, och i detta fall var nöden framförallt bristen på svensk valuta.

Först 1957 stabiliserade sig Finlands läge så mycket, att utrikeshandeln delvis kunde liberaliseras. En del frilistningar kunde äga rum, bl.a. frilistades eldfast tegel, och framförallt fanns det åter rikligt med utländsk valuta. Efter detta kunde Höganäs återtaga en del av sina tidigare marknader speciellt på det keramiska området.

Februaribombardemanget 1944 raserade kontoret i Helsingfors

Vår firma har sedan 1954 befunnit sig i en egen "aktielägenhet" på Bangatan 21 i Helsingfors. Dessförinnan hade verksamheten varit förlagd till olika hyrda lägenheter. Det kontor vi disponerade under början av 40-talet vid Berggatan blev under februaribombardemanget 1944 svårt träffat och brann helt ned. Verksamheten fortsatte då under en kortare tid i disponent Luthers privatvåning.

Från denna minnesvärda natt när Industritegels kontor brann och alla inventarier på några timmar förvandlades till aska, var det en liten detalj, som etsade sig in i disponent Luthers minne, när han efter många fruktlösa försök under nattens lopp äntligen kl. 8 på morgonen, försedd med rökgasmask, trängde in i det delvis ännu brinnande husets 8:e våning, där kontoret var beläget. Mitt i all förstörelse och aska låg ett fullkomligt snyggt och oskadat tegel av märket KRONA, vilket hade varit utsatt för både eld, vatten och kemiska släckningsmedel. Allt annat var förkolnat.

Våren 1959 hyrde vi av Ekenäs stad en större lagerbyggnad vid hamnen, där vi har tillgång till järnvägsspår och en 5-tons lyftkran och som dessutom ligger bra till vid allfartsvägen. Senare kompletterades lagret med ett område i hamnen, där vi kunnat lägga upp rör. En från moderbolaget inköpt gaffeltruck, f.ö. den första trucken i Ekenäs stad, har gjort lagerhanteringen enklare och framförallt billigare.

Personalen har under de gångna åren varierat mycket obetydligt. De som nu är i tjänst har allesammans varit med från början. Samtidigt med Industritegel firar därför även disponent Luther och kamrer Olof Rangdell sitt 20-åriga tjänstjubileum i firman.

Fru Margareta Luther är sin mans sekreterare och för övrigt kontorets allt i allo

Kamrer Olof Rangdell svarar för det kamerala men får ibland också ägna sig åt kundkontakter

AB Industritegel har av Ekenäs stad förhyrt en större lagerbyggnad vid hamnen med tillgång till järnvägsspår och en 5 tons lyftkran. Vid sidan av den från moderföretaget inköpta trucken, den första i staden, syns dotterföretagets chef, disponent Olav Luther.

Liten REKLAMREVVY

Ett antal trycksaker på det eldfasta området — huvudkatalog, broschyrblad över eldfasta massor m.m. — har omredigerats och omtryckts. En helt ny annonskampanj för eldfast material har utarbetats. Den är avsedd att löpa i fackpress under hela 1961. På AB Svensk Byggtjänst i Stockholm visar vi våra pannskorstenar med eldfast foder.

I slutet av oktober var nya lerrörsnormer klara, och en länge förberedd rörkampanj kunde sättas igång. Normer, miniatyrvägböcker, lerrörsbulletiner och annonsavdrag sändes ut till ca 6 000 adresser. Ett stort antal annonser infördes samtidigt i fackpressen. Kampanjen fortsätter alltjämt, och förutom annonsering blir det utsändning av inplastade nomogram och lerrörsbulletiner, som utkommer första veckan i varje månad.

"Golv som griper" och "Väggar som talar" är titlarna på två i höst utkomna trycksaker med referensmaterial om halksäkra golv och klinkerfasader. En färgbroschyr om glaserade badrumsgolv har nyligen blivit klar. Under 1960 har en annonsering löpt med totalt 49 helsidor i 8 facktidsskrifter. 1961 planeras en större annonskampanj i dagspress.

En 8-sidig broschyr om syrafast stengods sändes ut i 5 000 ex. i slutet av 1960. Vi har också haft en del annonser för syrafast stengods under höstmånaderna.

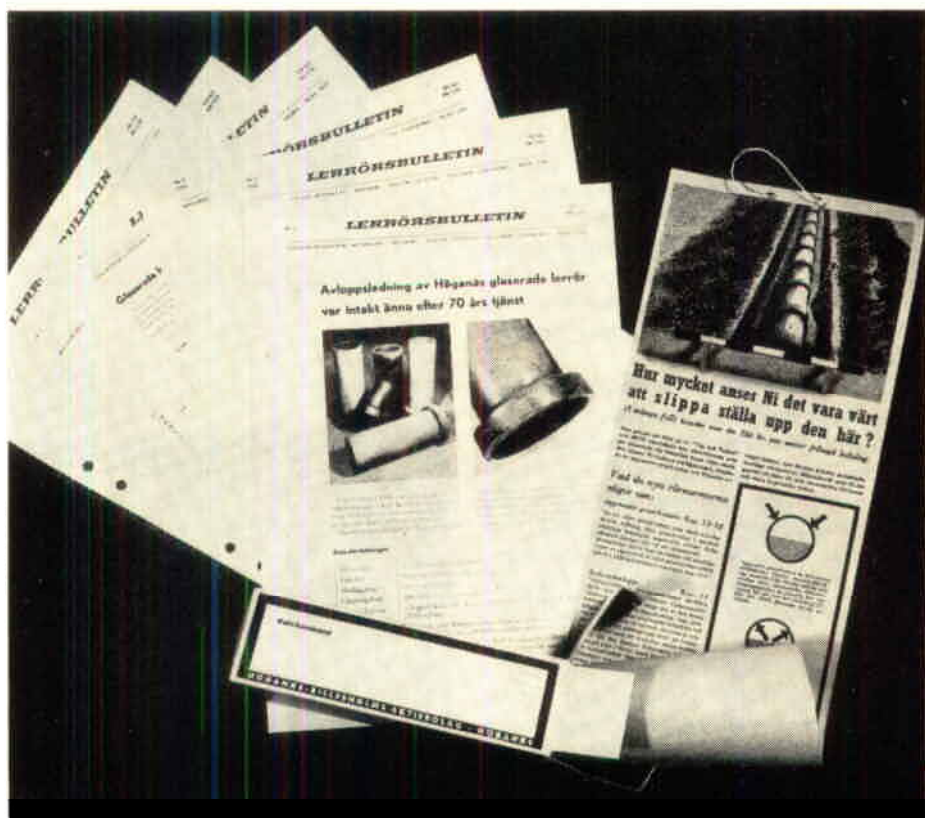
En polyester- och en furanbroschyr, vardera på 6 sidor, har under hösten sänts ut till ca 3 000 adresser var. En annonskampanj för våra tunnväggiga polyesterrör, lagda under vatten, har körts under höstmånaderna, företrädesvis i Teknisk Tidskrift. Kampanjen fortsätter under hösten 1961.

En under 1960 lanserad ny HÄBINOL-förpackning kan nu presenteras i ett skyltställ av plastdoppad ståltråd. Höganäsbolagets ombud kan rekvidrera stället från HÄBINOL-försäljningen i Höganäs. På stället finns en broschyrhållare för årets nya folders om laserande HÄBINOL samt HÄBINOL-färg. Den sistnämnda tryckes i 150 000 exemplar. En nyhet för året är en provpärm för arkitekter. I pärmen finns hela HÄBINOL-programmet uppmålat på träprover. I likhet med tidigare år kommer våra lagerhållande återför-

Skyltställ för HÄBINOL och HÄBINOL-färg, avsett för återförsäljare.

Ett par enheter ur en pågående lerrörskampanj — lerrörsbulletiner samt miniatyrvägböcker fastsatt på prospekt.

Under 1961 infördes i rikspressen en serie halvsidesannonser för keramiska plattor. Den här avbildade annonsen, vilken är den första i serien, rönt stor uppmärksamhet. Vid en rundfråga bland ett antal slumpvis utvalda arkitekter veckan efter annonsens införande visade det sig, att 68 % kom ihåg annonsen, vilket måste sägas vara ett gott betyg.

säljare att erbjudas 60 % rabatt på sin HÄBINOL-annonsering i dagspress. Under året kommer ca 25 000 HÄBINOL-mössor att distribueras.

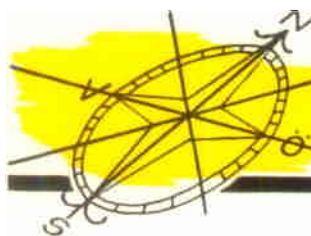
Höganäsbolaget har i år deltagit i den internationella vårmässan i Leipzig 5—14 mars. I samråd med Bolagets representant för Östtyskland, ingenjör S Rudolph, visade Bolaget prover från sin metallurgiska tillverkning. För första gången etablerades ett visst samarbete mellan de svenska företag, som deltog i mässan. Detta samarbete innebar inte bara att företagen hjälpte varann med en del praktiska detaljer nere i Leipzig. Man hade även infört en gemensam design till montrarna. Väggarna var genomgående blå, och samtliga montrar pryddes med det s.k. exportreklammärket, bestående av ett stiliserat vikingaskepp i blått med "segel" i form av ett gult S

samt ordet SCHWEDEN i "bordläggningen". Vidare utdelades en informationsfolder i ett tiotal tusen exemplar. I foldern fanns en förteckning över medverkande svenska företag.

En detalj till Höganäsbolagets utställningsmonter i Leipzig diskuteras mellan reklamkonsulent T Cederblad, tekn. lic. P G Arbstedt och ingenjör S Rudolph.

Koncernen runt

Boserupsbäcken går under jorden

För det nya tunnelugnsbygget vid Bjuvs-
verken har pågått en del förberedande arbe-
ten. Det som en gång var en jättestor prun-
kande trädgård, tillhörig den länge sedan
försvunna Alegården, får lämna plats för
tillbyggnaden. Boserupsbäcken flyter genom
området, och bäckens vattenmassor, rätt av-

sevärda vissa tider på året, måste i en kulvert-
ledning ledas under jorden på en sträcka av
omkring 100 meter. Det har varit ett drygt
jobb på grund av det stora djup, inemot tio
meter, som utfyllnad från fabriken under
årens lopp orsakat. Av utrymmesskal har ca
4 000 kubikmeter tillfälligt måst forslas bort.

Höganäsbolaget håller på att avveckla sitt jordbruk

I mitten av februari hölls tre stora jord-
bruksauktioner i nordv. Skåne. Dessa sam-
manhängde med att Höganäsbolaget har sålt
sina gårdar Stora Hyllinge och Ekdalen i Ny-
vång samt utarrenderat Steglinge Gård i Hö-
ganäs. Vi har intervjuat Bolagets jordbruks-
förvaltare Gunnar Christenson, Hyllinge, om
anledningen till att företaget en gång i tiden
förvärvade jordbruksegendomar och till att
man nu avhänder sig desamma.

— På den tiden, då nya gruvschakt sänktes,
köpte Bolaget ett antal egendomar, under vil-
ka brytning skulle ske, berättar förvaltare
Christenson. Risk förefanns nämligen, att

Bäcken från Boserup

*Ett bruk blev för litet och bygges ut.
Det gräves och bökas i parken.
Det retade bäcken, och så till slut
försvann den rentav ner i marken.
Den gav blott ifrån sig ett avskedsplupp,
bäcken från Boserup.*

*Dess sång är för bjuvsbor så välbekant;
Hur har den ej porlat och kluckat!
Nu rusar den blint mot en stenhård kant,
där tystnar den just som den duckat.
Dess fåra är sedan så rund och rak,
ja, rätt och slätt kloak.*

*Från söder den ringlar, obunden, fri
igenom sin krokiga ränna.
Och bäckstackarns språk, när den trillar i,
kan inte beskrivas med penna.
Svårt chockskadad skyndar den sig därpå
bort emot Vegeå.*

*Det blir inte mycket av parken kvar;
den trängs mer och mer emot backen.
En damm torkar ut under sommardar,
och en massa träd mister nacken.
Men ännu finns en liten bäckstump, som
vi är så rädda om.*

*En aldunge dör snart av sorg och törst,
sen den mist sin källa, sin spegel.
Idyllen får vika, ty det är störst
behovet av högeldfast tegel.
Och bäckvatten är inte gott nog mer
ens åt chamotte och ler.*

*Snart flyttas en lång, lång fabriksfasad,
och parken har därmed fått knäcken.
Den krymper ihop till den milda grad,
att läget blev kritiskt för bäcken.
Men småningom tittar den åter upp,
bäcken från Boserup.*

EVALD JOHANSSON

Boserupsbäcken har fått ändrat förlopp fram-
för Bjuvsverkens fabriker, nedanför vilka
den försvinner in i en underjordisk kulvert-
ledning. Strömfåran har ändrats för att plats
skall kunna beredas till ett nytt tunnelugns-
bygge.

sättningar uppkom i dagytan och att skador kunde uppstå på dräneringssystemen. Nu har man emellertid brutit slut under flera egendommar, och dräneringen har lagts om, varför det inte längre föreligger skäl för att behålla egendomarna.

Steglinge gård hade ursprungligen en areal av 400 tunnland. Höganäs stad har tidigare köpt en del mark, och Findus arrenderar 60 tunnland. Nu bortarrenderas resten, ca 260 tunnland, till lantbrukare Börje Gibrand, som tidigare haft en gård i Skurups-trakten.

Av Stora Hyllinge har 300 tunnland sålts till lantbrukare Sixten Samuelsson från Östergötland. Resten av arealen reserveras för industrien. Ekdalens gård i Nyvång har en areal av ca 200 tunnland, som förvärvats av lantbrukare Bengt Kähler. Han kommer från Halland.

Det är också aktuellt att sälja Gustavsborg i Gunnarstorp, meddelar förvaltare Christenson. Underhandlingar pågår om sammanslagning av Södra Luggude och Nordv. Skånes seminiföreningar. Dessa skulle sedan gemensamt inköpa nämnda gård. Däremot behåller Bolaget Skromberga gård, som inte heller utarrenderas. Här ligger gruvan ytligare och kratersättningar kan alltså förekomma.

På de tre nämnda auktionerna såldes förutom ett stort antal maskiner och redskap sammanlagt 420 nötkreatur. Auktionerna var stora evenemang i nordv. Skåne.

R.E.

Höganästjänstemän på färgkurs

Färgsystematik, färgkomposition och rationella färgsortiment är några av ämnena i den kurs i färgkunskap, som Höganäsbolaget har igångsatt för vissa tjänstemän i moder- och dotterföretag.

Kursen har uppdelats i två etapper. Den första har redan avverkats under ett par veckoslut i januari och februari, den andra följer senare i vår. Lokal är Centrallaboratoriets konferensrum i Höganäs.

Initiativtagare är ing. L O Johansson, försäljningschef på Bygckeramiska avdelningen i

Samarbxtxt bxrör på dxj

Även om min skrivmaskin är xn gammal modxll, går dxn att använda mxd undantag av xn xnda tangxnt. Vissxrligxn fungxrar alla dx andra tillfrxdsställandx, mxn just dxn som är söndxr gör dxt hyla myckxt bxsvärligt. Flxra gångxr har jag fundxrat övxr att dxt är mxd vart samarbxtx som mxd min skrivmaskin. Xn av tangxntxrna fungxrar intx. Kanskx invändxr du att du xnsam intx kan göra till xllxr från.

Mxn dxt kan du visst. För att samarbxtxt ska vara xffxktivt mästx xnvar xrkänna sitt ansvar och göra sitt bästa. När du xn xllxr annan gang kännxr dxj frxstad att tycka att du bara är xtt nummxr och att din andxl i vxrksamhxtxn intx bxydxx något, så tänk på min skrivmaskin och övxrbxvisa dxj själv om att du är xtt lxd i hyla samarbxtxt och att din mxdvxrkan intx kan undvaras.

("Kontakten", L. M. Ericssons personaltidning)

Höganäs. Som kursledare fungerar designer Eric Lennarth, Malmö. I kursen deltar ett 25-tal tjänstemän från verken i nordvästra Skåne samt från dotterbolag i Stockholm, Köpenhamn och Oslo.

Bakgrunden utgöres av en pågående rationalisering i färgsortimenten för vissa av Höganäsbolagets varugrupper, framför allt inom glasyrprogrammet vid platttillverkningen i Skromberga. Detta arbete pågår sedan något halvår tillbaka, och utvecklingen har nu förts fram så långt, att man ansett det lämpligt anordna denna kurs för att synkronisera försäljningsarbetet och produktsidans ansträngningar.

Kursdeltagarnas intresse är inte att ta miste på, vare sig det gäller att anamma de teoretiska lärdomar, som kursledaren meddelar, eller att deltaga i de omfattande tillämpnings-

I samband med avvecklingen av Höganäsbolagets jordbruk hölls tre auktioner, som var stora evenemang i nordvästra Skåne. Då försåldes förutom maskiner och redskap 420 nötkreatur. Här går ett par "kossor" under klubban vid Steglinge-auktionen i Höganäs.

Pågående rationalisering i färgsortimenten för vissa av Höganäsbolagets varugrupper, framför allt inom glasyrprogrammet vid platttillverkningen, är bakgrunden till den färgkurs, som anordnas i två etapper för ett 25-tal tjänstemän inom koncernen. Kursledaren, designer Eric Lennarth, Malmö, t.h., ger i en tillämpningsövning tips till Bengt Lidrell, Stockholm, och Sven Brandt samt Peter Kern-Jespersen, Danmark.

övningar, där det teoretiska vetandet skall omsättas i praktisk handling. Det sistnämnda är kursens huvudsyfte: det gäller att bibringa kursdeltagarna en sådan allmänorientering om färgvärldens struktur, färgtekniska spörsmål etc., att de blir väl rustade inför de färgproblem, som möter dem i det dagliga arbetet.

Bewe

Stötcontrollerad järnvägstransport från Slip-Naxos i Västervik till stålverk i Skottland

Dagarna före jul avgick från Slip-Naxos i Västervik en ovanlig transport. Då avsändes den första av de från ett stort stålverk i Skottland beställda ämnesslipmaskinerna, som i mekaniska verkstaden hade lastats i tre belgiska järnvägsvagnar. Det rör sig här om tungt och skrymmande men samtidigt mycket ömtåligt maskingods, som inte får omlastas under resan till mottagaren i Skottland. Transporten skedde med belgiska järnvägsvagnar, eftersom de svenska vagnarna är för breda för färjan Belgien—England.

Den synnerligen omsorgsfulla lastningen av godset utfördes i samråd med Statens Järnvägars personal. I vagnarna monterades stötmätare, som under resan skall registrera eventuellt förekommande stötar och dessas storlek samt klockslaget, när de inträffade. Härigenom kan man efteråt utläsa arten av de stötar, som godset har utsatts för, respektive vidtaga åtgärder för att eliminera dessa vid de efterföljande leveranserna av ämnesslipmaskiner till utlandet.

Förrådsföreståndare Stig Sandberg, som övervakat lastningen i Västervik, mötte järnvägsvagnarna i Trelleborg. Han kontrollerade där transporten och avläste diagrammen från stötmätarna. Allt var i perfekt skick, och han kunde tillåta, att vagnarna rullade vidare utan justering via Tyskland—Belgien till England—Skottland.

Den engelska mottagaren av denna första leverans av de beställda ämnesslipmaskinerna har endast att sända diagrammen från stötmätarna till Slip-Naxos, som tack vare dessa kan få en uppfattning om hur denna krävande järnvägstransport har genomförts.

EN

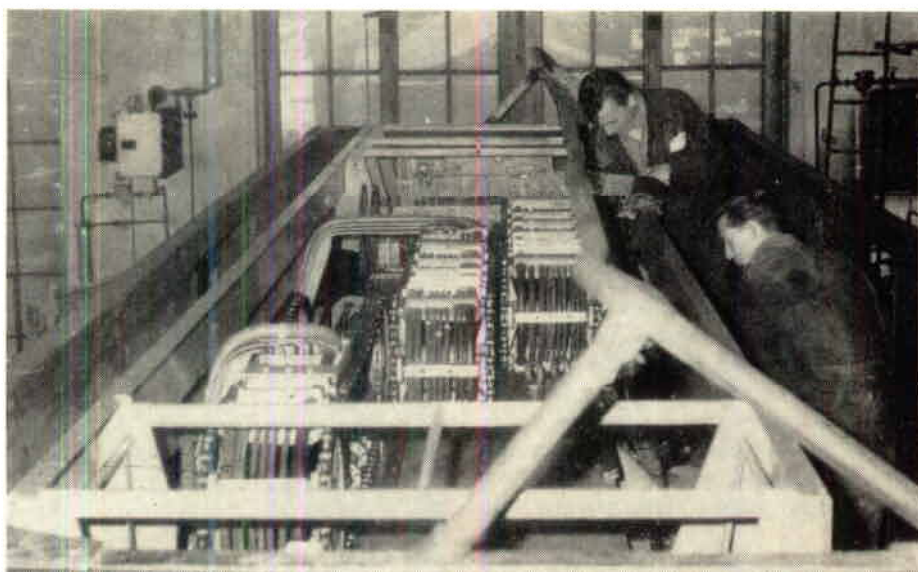
Försäljningskonferens i Västervik

AB Slipmaterial-Naxos anordnade i år sin försäljningskonferens under dagarna 12—13 januari. I motsats till tidigare konferenser, som huvudsakligen varit tekniskt betona, ägnades årets Västerviksdagar åt de försäljningstekniska frågorna. Ingenjör Curt Abrahamsson från Mercuri-Institutet, Stockholm, deltog i konferensen och höll några intressanta föredrag om aktuella försäljningstekniska problem. Representanter från Slip-Naxos' försäljning i Danmark, Norge och Finland fanns också med bland konferensdeltagarna.

L.S.

Historisk eld inledde ny epok vid Glasull

Onsdagen den 15 februari tändes en histo-

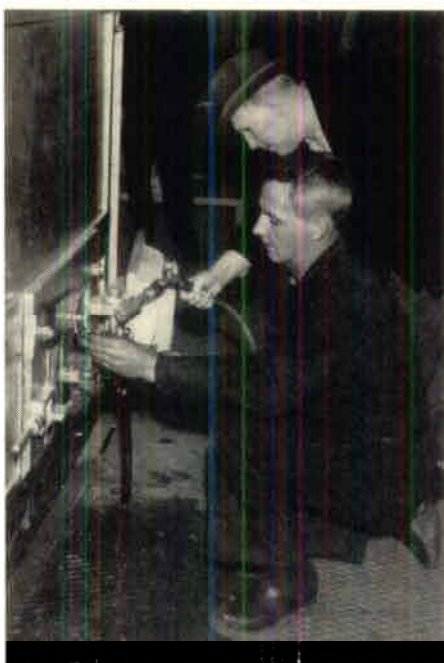

Montörerna Jan-Erik Karlsson och Rune Andersson, Slip-Naxos, Västervik, förser blanka maskindelar, lastade i en järnvägsvagn, med ett speciellt rostskyddsfett för transporten.

risk eld vid Glasullsbolaget i Billesholm. Då tändes nämligen smältvannan till företagets nya TEL-anläggning, och därmed inleddes en ny epok i företagets verksamhet.

För mannen, som tände vannan, William Wictor, var det personligen också ett historiskt ögonblick. Det var nämligen hans sista uppdrag vid Glasull, som han dagen efter lämnade med pension. Wictor har varit anställd vid företaget sedan dess start. Med tidigare anställning vid Höganäsbolaget kan han ståta med 52 tjänsteår inom Höganäskoncernen. Behjälplig med regleringen av oljebrännaren, då vannan tändes, var en annan ehuru

En historisk eld inledde en ny epok i Glasullsbolagets historia. Det var veteranen William Wictor, som, biträdd av reparatör Clas Nilsson, knästäende, tände smältvannan till företagets nya TEL-anläggning i Billesholm.

yngre veteran vid Glasull, reparatör Claes Nilsson.

✱

På förra årets decembersammanträde med företagsnämnden vid Glasullsbolaget i Billesholm, framhöll ordföranden, disponent Malte Johansson, att företaget med de kommande TEL-produkterna får större möjligheter att effektivt möta en hårdnande konkurrens.

Säljledare Einar Eriksson informerade om försäljningen och konstaterade en ökning för framför allt TEL-produkter och specialprodukter. Försäljningsavdelningen står efter sin omorganisation väl rustad att möta de med den ökade TEL-produktionen stegrade kraven på försäljning.

Överingenjör Ragnar Ahlberg redogjorde för produktionen och för de ändringar i fabriken, som sammanhänger med övergången till TEL-produktionen.

Efter sammanträdet bjöd företaget på ett välsmakande julbord. Inbjudna var också fyra under året pensionerade arbetare, nämligen Robert Rosenkvist, Olof Andersson, John Ellertsson och Axel Sandkvist, nämnda efter antal tjänsteår. De avtackades och hyllades av disponent Malte Johansson, som överlämnade stengodstallrikar jämte diplom. Ett fyrfaldigt leve utbringades för de fyra veteranerna, som har sammanlagt 162 anställningsår inom Höganäskoncernen.

Höganäsmurarna sammanstrålade till trevlig informationsträff

Höganäsmurarna, dvs. resemurarna vid AB Höganäsarbeten i Stockholm var till ett 50-tal inbjudna till en informationsträff vid moderföretagets Höganäs-Billesholms AB anläggningar i nordv. Skåne. Huvudavsikten med besöket var främst att ge dem tillfälle studera tillverkningen av det eldfasta material, som de dagligen handskas med vid olika entreprenaduppdrag landet runt.

Det blev långa resor för många av murarna, som för tillfället var verksamma på

en mångfald platser från Mo i Rana vid polcirkeln i norr till Trelleborg i söder. Och efter en givande studiedag och kamratlig samvaro reste var och en på aftonen ater till respektive arbetsplatser.

Studiebesöket inleddes vid Skromberga fabriker, där tillverkningen av klinker och plattor studerades med intresse, även om detta Höganäs-material ingår i en annan grupp höganåsmurares entreprenadarbeten. Mera intresserad var man av tillverkningen av eldfast material vid Bjuvsverken, där man kände sig s.a.s. på mammas gata.

Färden ställdes sedan till Höganäs gruva, där besöket 100 m under jord med gruvbion för flertalet var en upplevelse med nyhetens behag. I centrallaboratoriet fick man sedan en god inblick i vad som satsas på materialprovning och forskning för att åstadkomma bästa möjliga kvalitet på Bolagets keramiska och övriga produkter. Demonstration av stampning av brännardys med H-44 och ALUMO-massa samt slagning av formtegel var ett par programinslag före avslutande rundvandring i tegellagret.

Dagen avslutades med middag på restaurang Kvarnen i Hälsingborg. Chefen för Höganäsarbeten, disponent Kjell Ljungberg, som jämte sina närmaste medarbetare i företagsledningen deltagit i studiebesöket, svarade för värdskapet. I ett anförande tackade han murarkåren för ett gott samarbete och framhöll bl.a. värdet av inte bara ett sakkunnigt och väl utfört arbete utan också ett gott personligt och därmed good-will skapande uppträdande. Och disp. Ljungberg gav sina murare betyget, att de var goda ambassadörer för Höganäsarbeten och därmed också för Höganåskoncernen.

R.E.

En månads semester

Genom de omfattande arbeten, som skall utföras under sommaren vid Schakt Konsul och som fordrar ett stillastående på omkring en månad, har gruvarbetarna i Skromberga arbetat in en vecka. De kan sålunda njuta av så mycket längre semester i år eller en hel månad.

Denna bild togs, då ambassadör Gunnar Jarring, bördig från det idylliska badsamhället Viken i nordvästra Skåne, den 8 december förra året besökte vårt dotterföretag i Riverlön. Fr.v. dir. P Ulf Gummeson, ambassadör Gunnar Jarring, fru Agnes Jarring, baronessa Brigitta Nauckhoff, baron Carl-Henric Nauckhoff, herr Edwin M Ragold och ing. Sture Mossberg.

This picture was taken on December 8, 1960, during Ambassador Jarring's visit to the plant at Riverlön. The picture shows from left to right Mr. P Ulf Gummeson, Ambassador Gunnar Jarring, Mrs. Agnes Jarring, Baroness Brigitta Nauckhoff, Baron Carl-Henric Nauckhoff, Mr. Edwin M Ragold and Mr. Sture Mossberg.

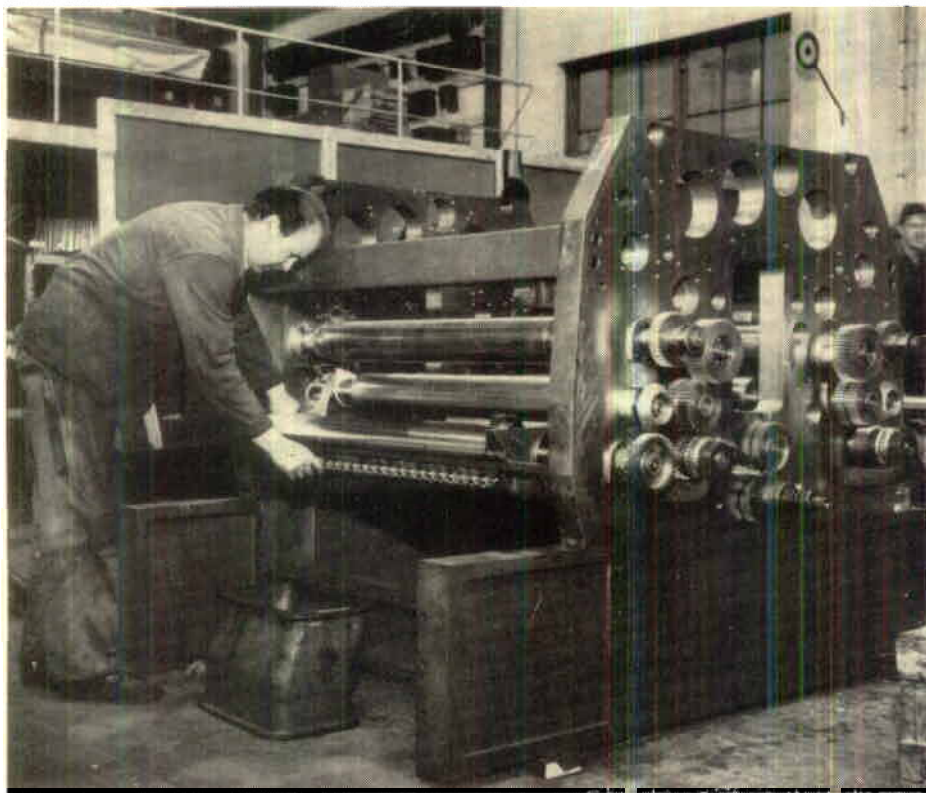
Ett 50-tal murare från AB Höganäsarbeten gjorde ett uppskattat studiebesök vid moderföretagets anläggningar i nordvästra Skåne. Här demonstrerar Stig Beijer, Silikafabriken, Höganäs, hur man stampar en brännardys med H-44 och ALUMO-massa.

Ovan: Koncernchefen Olov Herneryd i demonstrationstagen under landshövdingens besök i Höganäs. Pulvermetallurgiska detaljer studeras av fr.v. kommunalborgmästaren i Höganäs, Kjell Sundelin, dir. Olov Herneryd, landshövding G. A. Widell, styrelsens ordförande, godsägare Gösta Liedberg, och stadsfullmäktiges ordförande i Höganäs, Henry Hansson. — Nedan: Denna bild är från Domnarvets Jernverk, där Höganäsarbeten murar en "Durchstoßofen" — genomskjutningsugn — av den tyska firman Westofens konstruktion. I entreprenaden ingår av Höganäs produkter bl.a. POROSIL-tegel.

Rystedts har bytt namn

Höganäsbolagets säljande dotterföretag C. Gottfrid Rystedt AB i Stockholm har ändrat sitt firmanamn. Företaget heter numera Höganäsbolagets Stockholmskontor AB.

Landshövdingen informeras om Höganäsbolagets utveckling

Landshövding G A Widell var i sällskap med andra företrädare för länsmyndigheterna inbjuden till Höganäsbolaget den 14 februari för information om Bolagets framtida utveckling och dennas följder, i vad det gäller investeringar för industriändamål, bostäder m.m. Vid överläggningar med representanter för företaget och staden ägnade man också uppmärksamhet åt vad utvecklingsplanerna innebär ifråga om tillståndsgivning för industri- och bostadsbygge i Höganäs samt åt andra problem.

Förutom landshövding Widell deltog från länsstyrelsen landssekreterare O Hulterström, landskamrer Arthur Norgren, länsarbetsnämnsdirektör Einar Jönsson, länsarkitekt Ebbe Borg och länsbostadsnämnsdirektör Hans Malmsten. Från staden deltog stadsfullmäktiges ordförande herr Henry Hansson, drätselkammarens ordförande direktör Otto Bengtsson, kommunalborgmästare Kjell Sundelin och stadsingenjör Olle Nygren. Höganäsbolaget företrädades av bl.a. styrelsens ordförande godsägare Gösta Liedberg och direktör Olov Herneryd.

Efter själva överläggningarna visades Bolagets film, "Badrum på kroken", om förtillverkade klinkerlement och demonstrerades en specialutställning av nyheter på produkt-sidan. Senare var gästerna inviterade till middag hos dir. Herneryd.

R.E.

"Brännpunkten" uppskattas av höganäsare i Amerika

"Har nyligen genom min kusin Gustaf Ståhl erhållit 'Brännpunkten' och fann där en artikel om kärnfabriken, som mycket intresserade mig. Jag var nämligen en av pojkar på gruppportretet. Det uppväckte många minnen från min ungdom.

Jag lämnade kärnfabriken 1902, där en utav mina sysslor var att elda under plåten, som vi kallade det på den tiden. Det var för att torka leran efter den kom ifrån slamdamarna. Efter 59 års bortovaro från Höganäs var det en fin känsla att få se och läsa alla namnen på sina arbetskamrater."

Dessa rader från 77-årige Mr. Axel Ståhl i Chicago i USA var adresserade till Karl Svensson i Höganäs, som figurerade i artikeln "Då drejskivorna drogs för hand" i "Brännpunkten" nr 2, 1960 i samband med en intervju med den då 81-årige veteranen vid Höganäsbolagets keramiska drift. Detta livstecken efter nära sex decennier från en av ungdomsårens arbetskamrater nådde emellertid inte adressaten. Karl Svensson gick bort ett par månader efter det att sign. Ragge hade intervjuat den gamle hedersmannen.

Mr. Axel Ståhl är en av de många till det stora landet i väster emigrerade höganäsare, som av anförvanter i Höganäs får sig tillskickade exemplar av "Brännpunkten". Många bevis har getts på att banden med födelseorten är mycket starka, och de exemplar av Bolagets personaltidning, som går över "pölen", studeras säkerligen från pärm till pärm av mottagarna. Till sist kan vi inte underlåta att ge uttryck för vår beundran över hur bra Mr. Ståhl efter nära sextio års vistelse i Amerika behärskar svenska språket.

Ege

Tusentalet detaljer ingår i denna tidningspress, som tillverkats vid Verkstadsavdelningen i Höganäs. Montör Arne Lindegaard gör här slutkontroll.

Verkstadsskolans elever får genomgå "stilskola"

För ett par år sedan introducerade Svenska Scoutförbundet framför allt på industrins elevskolor sin nya giv — Stilskolan. Ett 25-tal industrier har redan tagit denna kursform i anspråk, och nu har Höganäsbolaget också beslutat att införa densamma vid Verkstads-skolan i Höganäs. Scoutförbundets generalsekreterare, R. Neveling, presenterar här Stilskolan.

— Under innevarande decennium skall åtskilliga 100 000-tals ungdomar in i arbetslivet. De flesta kommer direkt från skolorna utan erfarenheter av de speciella problem, som de kommer att möta. Vårt industrialiserade samhälle kräver i allt högre grad samarbetsförmåga; laganda, ansvarstagande inom grupper, hänsyn och åtskilliga andra ingredienser ingår i den bild, vilken till slut är avgörande för en lycklig anpassning till arbetslivet.

Det är väl alldeles givet, att industrins elevskolor till största delen är sysselsatta med den fackliga utbildningen och har svårigheter, när det gäller att påvisa för industrileverna den rad av fallgropar, som finns i umgänget på arbetsplatsen.

Mot den här bakgrunden har Svenska Scoutförbundet introducerat Stilskolan, framförallt på industrielevskolorna. En hel rad industrier har redan tagit scoutförbundets initiativ i anspråk, och nu skall denna kursform introduceras även på Höganäs-Billesholms AB.

Det är inte fråga om någon moralisering eller anlitande av pekpinne, men det finns så många frågetecken, som det gäller att klara upp för ungdomlig arbetskraft. Vad vet de om vad det är som förstör ett lagarbete? Betyder det någonting, om de kommer för sent eller uttrötade till arbetsplatsen? Vet de vilka värden de ansvarar för, när de blir satta att sköta en maskin? Har de en aning om hur de blir bedömda efter sitt uppträdande, efter sitt tal, helt enkelt efter vilken stil de företräder? Sådant lär man inte i skolan, och problematiken har tilltagit under de senaste åren. Bara för ett par 10-tal år sedan fick man normer ifrån tre generationer, i dag knappast från någon, möjligen från gänget i gathörnet.

På ett språk och på ett sätt som de unga förstår talas om vikten av personligt uppträdande. Det ges saklig upplysning i ekonomiska frågor, om konsekvenserna av spritförtäring, om samlevnaden överhuvudtaget.

Ett 25-tal industrier tar Stilskolans program i anspråk, alltifrån Svenska Cellulosa-koncernen i norr till Kockums Mekaniska Verkstad i Malmö i söder.

LÖNSPARANDE

en väg till god ekonomi med vinstchans i sparlotteri

Ungdomen i vårt land har under det senaste decenniet i allmänhet haft mycket gott om pengar. Många har också visat goda talanger, när det gäller att sätta sprätt på dem. Men det finns även en hel del ungdomar, som inte tänker enbart på nuet, som regelbundet sätter av en del av sin inkomst genom lönsparande, dvs. genom regelbundna löneavdrag, som insättes

på ett sparkonto. Vi skall här i korthet berätta om denna sparform och redogöra för omfattningen därav inom Höganäs-koncernen i samarbete med Postsparbanken.

Lönsparandet står öppet för alla ungdomar upp till fyllda 25 år. Avtal härom mellan arbetsgivare och anställda skall dock gälla minst tre år. Lägsta sparbelopp är 10 procent av

spararens bruttolön. Spararen och arbetsgivaren kan alltså överenskomma om större avdrag. Ränta beräknas kvartalsvis på det belopp, som innesluttat hela kvartalet, och den lägges vid kalenderårets slut till kapitalet. Besked om behållningen på lönsparkonto tillställs spararen minst en gång om året. Vid sparperiodens utgång skall sparkontot avslutas. Efter spararens önskan utbetalas innesluttade medel eller överföres till annan sparräkning.

Uttag under löpande spartid — förtidsuttag — kan medges, om spararen kan åberopa välgående skäl, t.ex. att han skall ingå äktenskap eller genomgå kostnadskrävande utbildning eller att han befinner sig i nödställd belägenhet vållad av sjukdom eller arbetslöshet, dyrbar läkarevård, ådragen försörjningsplikt eller därmed jämförligt förhållande.

145 lönsparare inom koncernen har nu sammanlagt 207 000 kr

Lönsparverksamheten inom Höganäs-koncernen bedrivs som nämnts i samarbete med Postsparbanken. Nedan av banken angivna siffror gäller oktober månad förra året. Då fanns inom koncernen 145 lönsparare fördelade inom moderföretaget i Höganäs, Bjuv, Nyvång och Skromberga samt vid dotterföretagen Glasull samt Slip-Naxos i Västervik och Baskarp. Sammanlagd behållning på sparkontona utgjorde ca 207 000 kronor, varav sextiofem sparare i Höganäs tillsammans har ca 80 000 kronor.

10 000 kr toppvinst i lönsparlotteriet

Förutom tillfredsställelsen att se behållningen på sparkontot öka år efter år har lönspararna chansen att öka sitt kapital genom kostnadsfritt deltagande i lönsparlotteriet. Varje år i mars är det dragning i lotteriet med vinster från 50 till toppvinsten 10 000 kronor.

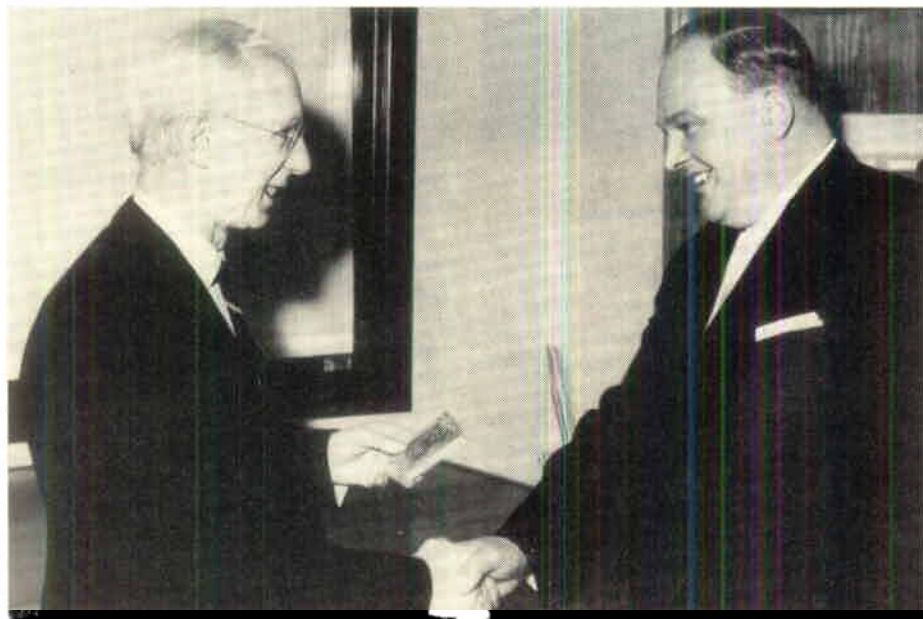
Man är kanske böjd att tro, att det är vinstchansen i lotteriet, som lockar allt flera ungdomar att bli lönsparare. Visst har lotteriet sin betydelse, men det visar sig, att man mest uppskattar att sparpengarna dras direkt på lönen och att uttagningsbestämmelserna är så restriktivt utformade, att mer eller mindre onödiga uttag förhindras. Ungdomarna erkänner rätt allmänt, att de aldrig på egen hand skulle kunna spara ihop lika stora belopp.

Sparklubsverksamhet en annan sparform

Inom Höganäs-koncernen finns också ett antal verkamma sparklubbar i Höganäs, Handöl och Västervik. Här är det sparklubbsskåp, som gör ett gott arbete och samlar in varierande belopp från f.n. 191 sparare utan åldersstipulation. Dessa hade i oktober i fjol tillsammans ett sparkapital av ca 107 000 kronor. Mer än hälften av detta belopp eller ca 55 000 kronor äges av 22 medlemmar i Handöls sparklubb.

Ege

Sedan lönsparandet startades vid Skrombergaverken, har Aug. Jönsson, anställd på avlöningskontoret, hållit i denna verksamhet. I år avgår han med pension efter 50 tjänsteår, och Postsparbanken passade på att genom sin sparkonsulent, Allan Lindström, Landskrona, med plakett och blommor tacka för sparfrämjande gärning. Även till företaget överlämnades blommor som bevis på uppskattning av välvillig inställning till lönsparandet.

PERSONALNYTT

Bertil Bengtsson har anställts som kontorsorganisatör på Organisationskontoret, Höganäs, med huvudsaklig sysselsättning inom kontorsplanering och -rationalisering.

Per Olof Christmansson har anställts som försäljningsledare vid Handöls Täljstens AB, Handöl.

Lennart Hardenby, chef för Bolagets dotterföretag Nordvästra Skånes Kraft AB, har utnämnts till överingenjör.

Thyra Lindberg, fröken, heter föreståndaren för den vid Höganäsbolaget nyinrättade arkivavdelningen, som är underställd ombudsman Lars Gwalli.

VETERANER som slutat sin tjänst

En stor djurvän

Olof Andersson
Billesholm

Olof Andersson, 67, är infödd billesholmare och började 1909 vid tegelbruket i Billesholm. Detta ödelades genom eldsvåda 1913, och A. var en kort tid anställd vid tegelbruket i Bjuv och Hyllinge. På hösten samma år blev han gruvarbetare ovan jord, tills gruvsdriften i Billesholm lades ned 1932. Sedan följde olika arbeten fram till 1942, då han anställdes vid Glasullfabriken. Den mesta tiden fram till pensioneringen 1960 var han sysselsatt som avskärare vid ugnarna.

Andersson är en stor djurvän, och däri ligger kanske motivet till hans fritidssysselsättning — kreatursskötsel. Under tre decennier har han på fritiden varit en lantbrukare behjälplig på detta område.

Genombussigt kamratskap

Arvid Malm
Bjuv

— Jag började som dragare i Schakt Siöcrona i Skromberga 1913, och det jobbet hade jag i tio år. På den tiden fanns det i den gruvan ett stort antal överåriga kolhuggare, som arbetade i ett s.k. olottat fält. Det innebar små möjligheter för oss dragare att avancera till kolhuggare, berättar Arvid Malm, född i Kvis-tofta 1893 och nu bosatt i Bjuv. Före anställningen vid Bolaget hade han arbetat i jordbruket och dessutom två säsonger på Sundviks Tegelbruk vid Glumslöv.

— 1923 kom jag till Gunnarstorps gruva som bergsprängare, och den sysselsättningen hade jag i ca 20 år. Jag trivdes bra i gruvan, där kamratskapet alltid har varit genombussigt. Efter en läkareundersökning råddes jag emellertid att övergå till fabriksdriften. Och så blev det vakttjänst vid Bjuvs fabriker. Den sista tiden av mina 48 år vid Bolaget var jag hantlangare till ugnsmurarna.

Brevduvesporten, som M. betecknar som en fin hobby, har varit den allt annat överskuggande fritidssysselsättningen under mer än tre decennier, varom flera diplom och många priser vittnar. Han har varit kassör i Gunnarstorps och sedan Åstorps Brevduveföreningar. 15 år i Hemvärnet och sysslan som ordningsvakt bl.a. i Åstorps Folkets Hus har ytterligare fyllt ut fritiden, som aldrig vållat några bekymmer.

Stövlarna frös fast

Lauritz Nilsson
Gunnarstorp

— Som propssågar vid Gunnarstorps gruva sedan 1933 har jag haft ett självständigt arbete, som jag trivs med, säger Lauritz Nilsson, 67. Men vintertid kunde det ha sina besvärigheter. Det är inte precis med någon glädje jag erinrar mig "istiden" 1942 med 32° kyla. Då frös stövlarna fast på fötterna. Annars har det inte varit så svårt att hålla värmen. När jag var ensam att kapa och klyva, hann jag med 2 000 löpmeter per dag.

Inte utan berättigad stolthet visar han fram sina händer, som inte har någon som helst åverkan på fingrarna. Nilsson är sålunda ett fint föredöme, i vad det gäller olycksfallsfritt arbete.

Hans vagga stod i Södra Vram, och efter någon tid som "vaktepåg" tog han värvning vid Kronprinsens Husarregemente i Malmö. Detta lämnade han som vice korporal 1915 för att bli bromsare vid SJ. Året därpå blev det anställning vid Utsädesbolaget i Svalöv, och

han var sedan med om att anlägga torrdockan i Landskrona.

1919 började N. sin anställning vid Bolaget som "lådpojke" i Schakt Victor i Billesholm. Han blev tidigt kolhuggare, och 1928 finner vi honom i Gunnarstorps gruva, där han fem år senare blev propssågar. Det sista av sina 39 år vid företaget tjänstgjorde han som spelstyrare.

De många årens arbete ute i friska luften har satt sina spår, och det är en vital 67-åring, som inte trivs med att gå sysslös. R.E.

SLIP-NAXOS i Västervik hyllade sina 1960 års pensionärer

Ragnar Pylad

Harry Karlsson

Georg Pettersson

På det sista sammanträdet med företagsnämnden vid Slip-Naxos i Västervik under år 1960 avtackades och hyllades de tre anställda, som blivit pensionerade under året. Dessa hade inbjudits att närvara vid sammanträdet samt att delta i den efterföljande julsupén på Stadshotellet. Närvarande var tjänsteman Ragnar Pylad med 45 tjänsteår och smeden Harry Karlsson med 33 tjänsteår, medan provaren Georg Pettersson med 20 tjänsteår var förhindrad att komma. Färgrika julblomster överlämnades.

EN

Fotbollsutbyte

Höganäs-Lübeck

står på årets

idrottsprogram

Kontaktmännen för korpidrotten vid Höganäsbolagets anläggningar i nordvästra Skåne var i slutet av februari samlade i Bjuv för att under redaktör Ragnar Engbergs ledning göra upp årets idrottsprogram. Omfattningen av detta blir densamma som under fjolåret. Som nyhet kan emellertid antecknas, att Höganäsbolagets varpamästare skall koras i en centimetertävling. På önskelistan sattes fotbollsutbyte med Ewers & Sohn i Lübeck.

Gruvspelen kommer att innefatta grenarna fotboll och varpa, varjämte Koncernskjutningen traditionellt ingår i spelen.

Fotboll och varpa genomföres liksom tidigare i serietävling med en match på hemma- respektive bortaplan. Ett par tillägg och ändringar gjordes i tävlingsbestämmelserna.

Aktiv fotbollsspelare får enligt tidigare beslut inte deltaga. Här gjordes det tillägget, att aktiv spelare först sex månader efter spelad serie- eller DM-match får deltaga i Gruvspelens fotbollsserie. Speltiden i denna bestämdes till 70 min. Vidare fattades det beslutet, att uppskjuten match skall spelas senast en vecka efter fastställd speltid.

Samma bestämmelse gäller för varpa, vilket för denna gren förhindrar, att de båda matcherna mellan två lag avverkas på samma dag och plats, vilket hände i ett par fall förra året. För första gången skall i år koras Höganäsbolagets varpamästare i en centimetertävling, som arrangeras efter avslutad serie i spelen.

Följande seriekommittéer tillsattes:

Fotboll: Einar Norlin, Bjuv, ordf., Åke Hansson, Höganäs, Uno Billström, Billesholm, och Edvin Olsson, Skromberga.

Varpa: Gösta Hillman, ordf., Skromberga, Hans Högestam, Höganäs, Uno Billström och Einar Norlin.

Kontaktmännen för skytte är Gunnar Thornblad, Höganäs, Magnus Håkansson, Skromberga, Ture Larsson, Bjuv, och Ture Askman, Billesholm. Dessa fastställde följande tidsschema för de olika skyttetävlingarna:

"Silverpokalen" den 27 maj i Höganäs, Koncernskjutningen den 17 juni, telefonmatch på respektive hemmabanor, "Tennstånkan" den 12 augusti i Skromberga och mästerskaps-tävlingen den 26 augusti i Bjuv.

Tävlingsdag för Industriskyttet i september avgöres av årets arrangör Tre Torn. Vidare tillkommer höganässkyttarnas två egna tävlingar om "Träsliven" och om "Mekans vpr".

Vid sammanträdet diskuterades att under semestermånaden göra en resa till Lübeck för fotbollsmatch därstädes mellan lag från Ewers & Sohn och Höganäsbolaget. Ege

Denna stränge bowlingkvintett från Slip lämnade sina kamrater i Riverton handicap i andra "Telexmatchen" men vann likväl med 2559 mot 2484 poäng. Fr.v. Uno Lindqvist, Birger Westerlund, Torvald Andersson, Hans Berggren och Bengt Pettersson.

SLIP tog andra bowlingsegrer trots handicap till Riverton

Som "Brännpunkten" tidigare meddelat, var en andra "Telexmatch" i bowling mellan Slip och Riverton planerad till lördagen den 28 januari. Klockan 15.00 svensk tid på utsatt dag sattes kloten i rörelse på båda sidor om Atlanten. Liksom föregående gång spelades enligt amerikanskt spelsätt, vilket innebär, att samma serie spelas på 2 banor. En nyhet denna gång var, att Slip-spelarna lämnade handicap efter svenska regler. Rivertons spelare fick 45 poäng per serie i handicap, och matchen, som spelades med femmannalag, gick över 3 serier.

Det var med spänning Slips resultat i första serien kablades över av fröken Ester Nyman och nygifta fru Anita Danieïsson, vilka svarade för telexkontakten med Amerika. Slips resultat i första serien, 874, visade sig räcka trots Rivertons handicap på 45 poäng, men marginalen var knappast möjliga eller 6 poäng. I andra serien blev resultatet 793 för Slip och 766 för Riverton, och efter 2 serier ledde alltså Slip med 33 poäng.

Under tredje serien befarade Slip-spelarna, att deras resultat ytterligare skulle dala och segern gå till Riverton. Den vanligen säkre Bengt Pettersson nådde endast 117 poäng i tredje serien, men han ursäktas till en stor del av att han fick hela 6 hål i denna serie, och det är något mycket ovanligt. Ljuspunkten i

Slip-läget var bowlingräven Uno Lindqvist, som till sist hittade strikerännan riktigt och vräkte på med hela 251 i sin tredje serie. Detta resultat är av yppersta klass, då man får ta i betraktande, att han är van att spela hela serien på en och samma bana. Resultatet i tredje serien blev för Slip 892 och för Riverton 850. Totalt vann Slip sålunda med 2559 poäng mot 2484 poäng för Riverton.

K.K.

Resultat i poäng:

Slip

Uno Lindqvist
Hans Berggren
Torvald Andersson
Birger Westerlund
Bengt Pettersson

Totalt

Serie	Summa		
	1	2	3
Uno Lindqvist	183	151	251
Hans Berggren	178	144	207
Torvald Andersson	176	156	189
Birger Westerlund	193	141	128
Bengt Pettersson	144	201	117
Totalt	874	793	892

Riverton

John Gatti
Ben Maccar
Les Yerling
Jim Leone
Roland Hubler

Totalt

Handicap

Totalt inkl. handicap

Serie	Summa		
	1	2	3
John Gatti	182	171	171
Ben Maccar	186	160	156
Les Yerling	177	163	157
Jim Leone	152	108	159
Roland Hubler	126	119	162
Totalt	823	721	805
Handicap	45	45	45
Totalt inkl. handicap	868	766	850

Lösning till

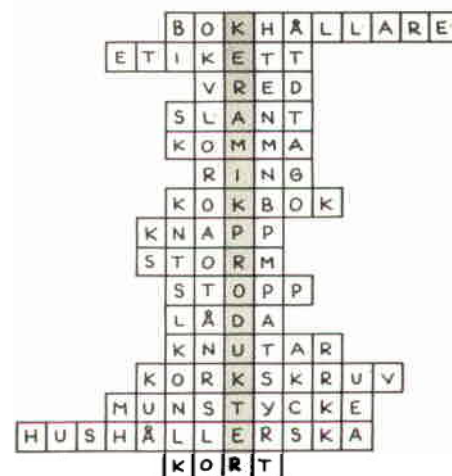
"En Julbildgåta"

"Är min lösning rätt
var den mycket lätt"

skaldar en av lösarna. Ja, lösningen var rätt, och antagligen var uppgiften lätt också, eftersom rekordmånga svar inkommit den här gången.

Pristagare blev: Fru Helga Persson, Torggatan 11, Höganäs, kr. 25:—, fru Emma Fredriksson, Brevlåda 166, Nyvång, kr. 20:—, fru Edit Victor, Truedstorp, Ekeby, kr. 15:—, fabriksarbetare Gösta Nilsson, Oskarslund, Bjuv, kr. 10:—, tjänsteman Alvar Alderfors, Johannesbergsv. 6 A11, Västervik, kr. 5:—.

Så här ser lösningen ut:

SUMMARY

FROM THE SKROMBERGA MINE — the Consul shaft — Höganäs obtains the majority of its raw material for the production of ceramic tiles. Modernization of the mine is proceeding, to meet the factories' increasing demands for clay.

20 000 DOLLARS was touched last year in total rewards to clever suggestion makers in the Höganäs concern. Increased interest was shown in this activity during 1960, and 80 suggestions were rewarded during that year.

AB INDUSTRIEGEL, subsidiary selling company for the Höganäs concern in Helsingfors, is celebrating its 20 years jubilee. The Finnish company looks back upon two decades of activity filled with dramatic incidents. Our sister land has, as a result of its geographical position, been involved in many dramatic world incidents, which have also affected our subsidiary company.

FARM MANAGEMENT has been a branch of Höganäs' activities which is now being terminated. At one time, when a mine shaft was sunk, the company bought a number of farm properties under which mining would take place, because of the risk that subsidence might occur on the surface. Working has now stopped under several of the properties, so there is no longer any need to retain them.

A HISTORIC FIRE has been lit at Billesholms Glasulls AB in Billesholm. A new plant has been installed there for making glass fibre by the TEL-method. When the tank furnace in the new plant was lit, a new epoch in the company's history was introduced.

A CELEBRATED VISIT took place when the Governor of Malmöhus administrative district, in company with other representatives of the district authorities was the guest of the Höganäs company. Detailed information was presented on the company's future developments and the investments involved for industrial purposes, housing etc. Representatives of Höganäs town also took part in the proceedings.

PAY SAVING, i.e., a regular deduction from pay which is put into a bank account, is popular with many young people among the employees of the Höganäs company. To date the total in their savings accounts is around 40 000 dollars. They have also a chance to increase their capital by winning prizes of up to 2 000 dollars in a pay savings lottery. Savings clubs activities are another form of saving which has many supporters inside the concern. Their combined savings capital amounts to about 20 000 dollars.

THE SECOND TELEX-MATCH in bowling, between our subsidiary companies, HSIC, Riverton, USA and AB Slipmaterial-Naxos of Västervik, Sweden, was a new victory for Slip-Naxos. The match was played with five-a-side in three series, and the Riverton team's handicap of 45 points in each series made no difference to the result, which was 2 559 points to 2 484.

FOOTBALL EXCHANGE HÖGANÄS-LÜBECK is on the year's program for team sports in the Höganäs concern. It is hoped that a visit to Lübeck can be arranged during the July holiday period, to play a football match with colleagues from Ewers & Sohn. The year's sports programme includes a continuation of the "Mine Sports" including football, "varpa" (a special Swedish sport, similar to throwing the discus) and shooting. The first two of these are played in series. There are six shooting competitions for different challenge prizes. Golf and tennis are two other branches which have fans among the employees.

ZUSAMMENFASSUNG

AUS DER GRUBE IN SKROMBERGA — Schacht Consul — erhält die Höganäs-Gesellschaft den größten Teil ihrer Rohstoffe für die Herstellung von Klinkern und Platten. Die Grube wird z.Zt. modernisiert, u.a. um den steigenden Bedarf der Fabriken an Ton decken zu können.

FAST DM 80 000 betrug im vorigen Jahr die Gesamtsumme, die innerhalb des Höganäs-konzerns für Verbesserungsvorschläge ausbezahlt wurde. 1960 war das Interesse auf diesem Gebiet besonders rege, und 80 Vorschläge wurden belohnt.

AB INDUSTRIEGEL, die Verkaufsgesellschaft des Höganäs-konzerns in Helsingfors, feiert ihr 20-jähriges Geschäftsjubiläum. Die finnische Tochtergesellschaft hat zwei Jahrzehnte hinter sich, die voll von dramatischen Ereignissen waren. Das Bruderland Finnland wurde während dieser Zeitspanne durch seine geographische Lage in viele dramatische Weltereignisse hineingezogen, die auch bei unserer Tochtergesellschaft Spuren hinterlassen haben.

LANDWIRTSCHAFT ist eine der Tätigkeiten, die bisher von der Höganäs-gesellschaft betrieben wurde, die aber jetzt abgewickelt wird. Als man früher Gruben anlegte, kaufte die Gesellschaft mehrere Güter, unter denen Ton und Kohle abgebaut werden sollten. Es bestand nämlich die Gefahr, daß sich die Erdoberfläche setzen würde. Nun hat man die

Lagerstätten unter den meisten Höfen jedoch abgebaut, und es liegt deshalb heute kein Grund mehr vor, sie zu behalten.

EIN HISTORISCHES FEUER wurde in der Billesholms Glasulls AB in Billesholm angezündet. Man hat dort eine neue Anlage für die Herstellung von Glasfasern nach der sogenannten TEL-Methode anlaufen lassen, und als man das Feuer unter der Schmelztanne dieser Anlage ansteckte, begann ein neuer Zeitabschnitt in der Geschichte dieser Tochtergesellschaft.

ES WAR EIN HOHER BESUCH, als der Oberpräsident des Regierungsbezirks Malmöhus nebst Vertretern der Bezirksbehörde Gast der Höganäs-gesellschaft war. Bei dieser Gelegenheit wurden die Besucher eingehend über die zukünftige Entwicklung der Gesellschaft unterrichtet, und sie erfuhren u.a., was dies für die Geldanlagen in Fabriken und Wohnungen bedeutet. Vertreter der Stadt Höganäs nahmen an den Besprechungen teil.

DAS SOGEN. LOHNSPAREN, d.h. Sparen durch regelmäßige Lohnabzüge, die auf ein Bankkonto eingezahlt werden, wird von vielen Jugendlichen innerhalb des Höganäs-konzerns betrieben. Insgesamt haben sie z.Zt. zirka DM 167 000 auf ihren Konten. Sie haben auch die Chance, ihr Guthaben in der "Lohnspartlotterie" durch Gewinne bis zu DM 8 000 zu erhöhen. Die Sparklubb-tätigkeit ist eine andere Sparform, an der sich viele Mitglieder der Belegschaft beteiligen. Das gemeinsame Sparkapital beträgt zirka DM 86 000.

DER ZWEITE TELEXMATCH im Kegeln zwischen den Tochtergesellschaften Höganäs Sponge Iron Corp., Riverton, U.S.A., und AB Slipmaterial-Naxos in Västervik endete erneut mit einem Sieg für Slip-Naxos. Der Wettkampf wurde mit Mannschaften von je 5 Mann in drei Serien ausgetragen, und es half nicht, daß die Mannschaft in Riverton ein Handicap von 45 Punkten in jeder Serie erhielt. Der Sieg wurde mit 2 559 zu 2 484 Punkten errungen.

EIN FREUNDSCHAFTSSPIEL zwischen Höganäs und Lübeck steht auf dem diesjährigen Programm des Gemeinschaftssports der Höganäs-gesellschaft. Man hofft, einen Besuch in Lübeck während des Ferienmonats Juli verwirklichen zu können, und will dann einen Fußballkampf mit den Kameraden bei Ewers & Sohn austragen. In diesem Jahr werden auch die Grubenspiele fortgesetzt, die aus Fußball, Varpa (einem typisch schwedischen Wurfspiel) und Schießen bestehen. Die beiden erstgenannten Zweige werden in Serien durchgeführt. Im Schießen kämpft man in 6 Wettbewerben um verschiedene Wanderpreise. Golf und Tennis sind andere Zweige, die von den Mitgliedern der Belegschaft ausgeübt werden.

HÖGANÄS